

PAŃSTWOWA

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO MIASTA KIELCE
ZA 2023 ROK**

INSPEKCJA SANITARNA

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR
SANITARNY W KIELCACH**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO MIASTA KIELCE
ZA 2023 ROK**

*(na podstawie art. 12a. ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz.338 z późniejszymi zmianami)*

WSTĘP

Art. 1. Państwowa Inspekcja Sanitarna szczebla powiatowego powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,*
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,*
- 3) higieny procesów nauczania i wychowania,*
- 4) higieny wypoczynku i rekreacji,*
- 5) zdrowotnymi żywności i żywienia i produktów kosmetycznych,*
- 6) higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne*

- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

(z Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 338 z późniejszymi zmianami).

Obszarem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach jest obszar powiatu ziemskiego i grodzkiego. W skład powiatu ziemskiego wchodzi 19 gmin: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce, Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia, Nowiny, Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Strawczyn, Zagnańsk – zajmujących powierzchnię 2247 km² i liczących 211735 mieszkańców (GUS Kielce.stat.gov.pl stan na 31 grudnia 2023r.). W skład powiatu grodzkiego wchodzi miasto Kielce liczące 183147 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2023r.) i zajmujące powierzchnię 110 km².

I. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

1. Wprowadzenie

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym ciepłej wody użytkowej oraz pobór próbek wody odbywał się zgodnie z zakresem i częstotliwością wskazaną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). Na podstawie wyników badań wody, uzyskanych z wykonywanych przez przedsiębiorców poborów próbek w ramach kontroli wewnętrznych, jak również przez przedstawicieli Inspekcji Sanitarnej w ramach nadzoru sanitarnego sporządzano bieżące oceny o jakości wody, które przekazywano do zarządców wodociągów i władz samorządowych. W przypadku pogorszenia się jej jakości informowano niezwłocznie zainteresowane strony. Przedmiotem kontroli prowadzonej przez organy Inspekcji Sanitarnej był również stan techniczny urządzeń wodociągowych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wodociąg sieciowy Kielce zaopatruje mieszkańców Kielc w wodę przeznaczoną do spożycia, pochodzącą z ujęć podziemnych administrowanych przez „Wodociągi Kieleckie” Spółka z o. o. Kielce, ul. Krakowska 64.

Kilka ulic na obrzeżach miasta Kielce zasilanych było przez wodociągi: Bolechowice (ul. Tarasowa, Ustronie, Stacyjna, Klembowskiego, Ks. Żrałka); wodociąg Mójcza (ul. Chabrowa, Wojska Polskiego, Prosta); wodociąg Cedzyna-Leszczyny (ul. Cedro Mazur, Cmentarna, Warkocz, Jarzynowa, Warzywna, Lubrzanka, Zielna). Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych, nie budził zastrzeżeń. Jakość wody przez cały rok odpowiadała wymaganiom ww. rozporządzenia.

Ponadto, na terenie miasta Kielce znajduje się 9 wodociągów należących do zakładów pracy (zaopatrujących tylko pracowników), przy czym wodociąg NSK Bearings Polska S.A. Kielce ul. Jagiellońska z uwagi na trwające prace naprawcze w dalszym ciągu nie funkcjonował. Pracownicy korzystali z wody z wodociągu Kielce.

Wydano 20 ocen okresowych o jakości wody przeznaczonej do spożycia i 1 ocenę obszarową zawierającą charakterystykę poszczególnych parametrów, 19 decyzji administracyjnych (3 o braku przydatności, 3 o przydatności, 4 dotyczące Legionelli Sp., 5 o wygaśnięciu, 4 wymierzające opłatę).

Przeprowadzono 70 kontroli sanitarnych, pobrano 183 próbki wody do badań fizyko – chemicznych i 183 próbki wody do badań mikrobiologicznych.

Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oraz podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnych ujęć realizowały w ramach wewnętrznej kontroli jakości wody zapisy zawarte w § 15 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez prowadzenie monitoringu substancji promieniotwórczych w wodzie.

W 2023r. przedłożono 6 wyników próbek wody pod kątem występowania radonu, izotopów radu: Ra – 226 i Ra – 228 oraz trytu.

Ponadto przeprowadzono 32 kontrole i pobrano 88 próbek wody ciepłej użytkowej: na obecność bakterii Legionella, oraz z 2 próby pod kątem obecności pseudomonas aeruginosa sp.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wodociągów o produkcji:

- 101–1000 m³/dobę,
- 10 001–100 000 m³/dobę.

2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

2.1 Wodociągi o produkcji ≤100 m³/dobę

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak wodociągów o produkcji ≤100 m³/dobę.

2.2 Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m³/dobę

W tej grupie obiektów znajduje się wodociąg *NSK Bearings S.A. ul. Jagiellońska 109* produkujący wodę dla własnych potrzeb oraz kilku okolicznych przedsiębiorstw i przedszkola. W dalszym ciągu w 2023r. na ujęciu trwały prace naprawcze mające na celu zmniejszenie ilości ołowiu do wartości parametrycznych. Zakład nie podawał wody do sieci, przełączył zasilanie w wodę do spożycia na wodociąg Kielce. Przeprowadzone kontrole oraz pobrane próbki wody do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych dotyczyły ww. wodociągu.

2.3 Wodociągi o produkcji 1001 – 10 000 m³/dobę

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak wodociągów o produkcji 1001 – 10 000 m³/dobę.

2.4 Wodociąg o produkcji 10 001 – 100 000 m³/dobę

W tym przedziale znajduje się *wodociąg Kielce*.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego w 2023r. przeprowadzono 56 kontroli sanitarnych, wydano 12 ocen o przydatności wody do spożycia, pobrano 171 próbek wody do badań fizyko – chemicznych i 169 próbek wody do badań mikrobiologicznych.

Woda dostarczana do Kielc pochodząca z ujęć znajdujących się na terenie Zagnańska z uwagi na długą sieć przesyłową poddawana jest prewencyjnej dezynfekcji podchlorynem sodu, kontrole bieżące nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie.

W roku sprawozdawczym z wodociągu korzystało 196524 osób, są to mieszkańcy Kielc oraz mieszkańcy gmin Morawica, Sitkówka Nowiny, Masłów i Zagnańsk. Produkcja wody wynosiła 30836,1 m³/dobę, natomiast długość sieci wodociągowej rozdzielczej – 563,00 km.

Jakość wody pochodząca z przedmiotowego wodociągu odpowiadała wymaganiom sanitarnym stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Przedmiotowy wodociąg oparty jest na 10 ujęciach z czego czynne są następujące studnie:

- Białogon 15 studni (w tym 1 awaryjna),
- Zagnańsk 10 studni (6 zasadniczych i 4 awaryjne),
- Wojska Polskiego 1 studnia (zasadnicza),
- Gruchawka 1 studnia (zasadnicza),
- Zalesie 1 studnia (zasadnicza),
- Dyminy 4 studnie (3 zasadnicze, 1 awaryjna).

W 2023r. czynnych było 6 ujęć posiadających 32 studnie (w tym 26 pracujących i 6 awaryjnych).

Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych nie budził zastrzeżeń.

Szczegółowe dane dotyczące parametrów tego wodociągu podano w tabeli 1

Tabela 1 Wodociągi o produkcji 10 001 – 100 000 m³/dobę (parametry i ocena jakości wody)

Lp.	Nazwa	produkcja wody		uzdatnianie wody	Ocena jakości wody	ilość pobranych prób		
		Ilość w m ³ /d	Liczba odbiorców			do badań fizyko-chemicznych		do badań bakteriologicznych
						Ogółem	w tym rozszerzonych	Ogółem
1	Wodociąg Kielce zaopatruje							
	Miasto Kielce	29500,9	181008	nie prowadzi się	dobra	146	-	144
	gm. Zagnańsk	800,2	10639	chlorowanie profilaktyczne ze względu na długą drogę przesyłu wody	dobra	12	-	12
	gm. Masłów	344,1	3455	nie prowadzi się	dobra	6	-	6
	gm. Morawica	116,9	402	nie prowadzi się	dobra	4	-	4
	gm. Nowiny	73,7	1016	nie prowadzi się	dobra	3	-	3
	gm. Piekoszów	0,3	4	nie prowadzi się	dobra	-	-	-
RAZEM		30836,1	196524			171	-	169

W roku 2023 w ramach działań inwestycyjno-remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego systemu wodociągowego na Wodociągu Kieleckim przeprowadzono następujące działania:

- Przebudowano odcinki sieci wodociągowych w miejscowości Samsonów Ciągłe gm. Zagnańsk,
- Zamontowano Zestaw Pompowy w nowej Pompowni Kielce ul. Żeromskiego,
- Wykonano odcinek magistrali Kielce ul. Warszawska,
- Zmodernizowano przyłącze wody, węzły i zasuwy oraz węzły hydrantowe na terenie Kielc,
- Wybudowano nowy odcinek wodociągu przy ul. Wiosennej w Domaszowicach.

2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę

Właściciele lub zarządcy wodociągów znajdujących się w tej grupie przeprowadzali głównie badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z ustalonym i uzgodnionym z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym harmonogramem pobierania próbek wody oraz przez niego zatwierdzonym. W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 14 kontroli sanitarnych oraz pobrano 12 próbek wody do badań fizyko-chemicznych i 14 próbek wody do badań mikrobiologicznych. Zaopiniowano pozytywnie harmonogramy 8 wodociągów zaopatrujących w wodę następujące zakłady:

1. Zakłady Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej „Chemar” Kielce, ul. Olszewskiego 6,
2. Wytwórcza Spółdzielnia Pracy „Społem” Kielce, ul. Mielczarskiego 93-95,
3. Kielecka Fabryka Pomp „Białogon” S.A. Kielce, ul. Druckiego- Lubeckiego 1,
4. Zakład Piekarsko – Ciastkarski Kielce, ul. Witosa 68,
5. Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych Kielce, Cmentarz Cedzyna, ul. Cmentarna 5E,
6. Klub Sportowy „Stella” Kielce, ul. Krakowska 374,
7. Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpitala Specjalistycznego w Kielcach ul. Prosta 30,
8. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Kielcach ul. Wojska Polskiego 51.

Jakość wody odpowiadała wymaganiom ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia w większości wodociągów.

Wyjątek stanowił wodociąg Kieleckiej Fabryki Pomp „Białogon” S.A. Kielce, ul. Druckiego- Lubeckiego 1, gdzie wystąpił dwukrotnie krótkotrwały brak przydatności wody do spożycia ze względu na obecność bakterii grupy coli oraz wodociąg Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni i Usług Komunalnych Kielce, Cmentarz Cedzyna, ul. Cmentarna 5E, w wodzie którego również stwierdzono obecność ww. bakterii. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjne o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi i o zakazie spożycia do czasu uzyskania pozytywnych wyników jej badania w ww. zakresie. Zarządzono także zapewnienie użytkownikom tego wodociągu wodę odpowiadającą wymaganiom sanitarnym zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody, wydano decyzje o przydatności wody do spożycia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny po przeanalizowaniu przedłożonych sprawozdań próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej z ww. wodociągów wydał 8 ocen przydatności wody do spożycia.

2.6 Ujęcia powierzchniowe

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak ujęć powierzchniowych.

2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W roku 2023 nie przyznawano odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Nadzór nad jakością wody ciepłej.

Zgodnie z załącznikiem Nr 5 część A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294), wodę ciepłą na obecność bakterii *Legionella sp.* należało badać w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą stacjonarną i całodobowe świadczenia zdrowotne.

3.1 Badania ciepłej wody w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą.

W 2023r. w ramach nadzoru nad jakością wody ciepłej użytkowej w podmiotach leczniczych przeprowadzono 32 kontrole, pobrano 88 próbek wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.* i 2 próbki na obecność *Pseudomonas aeruginosa* (w 6 szpitalach, 1 zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, 1 zakładzie opiekuńczo - leczniczym oraz w 2 hospicjach). Pobrano wszystkie zaplanowane próbki wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella Sp.* Zanieczyszczenie wody na poziomie skażenia wysokiego stwierdzono w 1 próbce pobranej w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii Dziecięcej Świętokrzyskiego Centrum Pediatrii Klinicznej przy ul. Grunwaldzkiej 45. W Szpitalu Kieleckim Św. Aleksandra Sp. z o. o w Kielcach ul. Kościuszki 15 stwierdzono

dwukrotnie zanieczyszczenie wody na poziomie skażenia średniego, każdorazowo w 2 próbkach.

W związku z powyższym wystosowano 3 decyzje administracyjne zarządzające podjęcie działań w zakresie eliminacji lub redukcji bakterii *Legionella sp.* oraz 2 decyzje wymierzające opłatę. Po działaniach naprawczych zredukowano obecność bakterii *Legionella sp.* w sieciach ww. obiektów do wartości dopuszczalnych.

Tabela 2 Nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Grupa obiektów	Ilość obiektów, w których pobrano próbki	Ilość pobranych próbek	Ilość zakwestionowanych próbek
Wojewódzki Szpital Zespolony Kielce ul. Grunwaldzka 45	1	40	1
Szpital Kielecki Św. Aleksandra Kielce ul. Kościuszki 25 + Hospicjum	1	12	4
Szpital MSWiA Kielce ul. Wojska Polskiego 51	1	6	0
Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Kielce ul. Prosta 30	1	6	0
Świętokrzyskie Centrum Onkologii Kielce ul. Artwińskiego 3	1	8	0
Zakład Opiekuńczo – Leczniczy oraz Hospicjum Stacjonarne Kielce ul. Mieszka I 48C	1	4	0
Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Kielcach ul. Sobieskiego 30	1	4	0
Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Kielce ul. Wesoła 45	1	4	0
Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii Oddziały Kielce ul. Kusocińskiego	1	4	0
Razem	9	88	5

3.2 Nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego.

W roku sprawozdawczym przedłożono do tutejszej Inspekcji 40 sprawozdań z badań 78 próbek wody pobranych w 39 obiektach użyteczności publicznej (domy pomocy społecznej, hotele, pokoje gościnne, hostele, zajazdy, pensjonaty, ośrodki terapeutyczno -rehabilitacyjne, schroniska), wydano 1 decyzję administracyjną zarządzającą podjęcie działań w zakresie eliminacji lub redukcji bakterii *Legionella sp.* w związku ze stwierdzeniem skażenia na poziomie średnim w przypadku Hotelu „Przedwiośnie” w Mąchocicach Kapitulnych gm. Mastów.

4. Wnioski

Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodociągowych znajdujących się na terenie miasta Kielce tutejsza Inspekcja ocenia jako dobry, a jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017r. za wyjątkiem krótkotrwałych zanieczyszczeń, które wyeliminowano po przeprowadzeniu działań naprawczych (płukanie, dezynfekcja sieci wodociągowej).

*Prowadząc nadzór sanitarny nad jakością wody ciepłej użytkowej w zakresie bakterii *Legionella sp.* w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą oraz na podstawie przedstawianych wyników badań próbek wody pobranych w budynkach zamieszkania zbiorowego w przypadku przekroczeń liczby bakterii, w wyniku prawidłowo przeprowadzonych działań naprawczych (prowadzone postępowanie administracyjne) uzyskiwano poprawę w tym zakresie. W roku sprawozdawczym w wielu obiektach noclegowych przeprowadzono kontrolne badania jakości ciepłej wody użytkowej.*

II. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

1. Wprowadzenie

W związku ze sprawowaniem bieżącego nadzoru sanitarnego w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 327 kontroli sanitarnych w 296 obiektach. Wystosowano 28 decyzji administracyjnych (25 merytorycznych oraz 3 wymierzające opłatę, nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 1700 zł. Ponadto wydano 12 ocen rocznych jakości wody na pływalniach.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urzędzeń

2.1 Ustępny publiczne

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 20 ustępów publicznych oraz 28 ogólnodostępnych przy stacjach paliw (Stacja Paliw PKN ORLEN Kielce ul. 1-go Maja 202 została zlikwidowana).

Skontrolowano 20 ustępów publicznych oraz 8 ogólnodostępnych przy stacjach paliw, łącznie przeprowadzono 39 kontroli. Zapewniono (w ilości wystarczającej) środki higieny oraz do mycia i dezynfekcji, przy umywalkach umieszczono instrukcje mycia rąk.

W roku sprawozdawczym objęto nadzorem ustęp publiczny przy ul. Mostowej w Kielcach. Obiekt przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (wyposażony w umywalkę, 1 kabinę ustępową oraz pisuar).

W tej grupie obiektów stwierdzano zaniedbania w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego w związku z czym podjęto działania represyjne w wyniku których nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 650 zł

2.2 Obiekty pomocy społecznej (oraz inne jednostki pomocy społecznej pozarządowej)

W tej kategorii obiektów znajduje się 7 Domów Pomocy Społecznej, 5 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących w formie dziennych środowiskowych domów samopomocy, 4 placówki zapewniające całodobową opiekę (*Kielce, ul. Tobrucka 19, Peryferyjna 15, Ściegiennego 229 i objęta w 2023r. nadzorem Niepubliczna Placówka Opieki Senioralnej „Zielone Zacisze” ul. Kruszelnickiego 76B*) oraz 5 noclegowni prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Ogółem przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych w 13 obiektach. W tej grupie obiektów w jednym przypadku stwierdzono zaniedbania w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego w wyniku czego nałożono mandat karny w wysokości 100 zł.

W dalszym ciągu toczą się postępowania administracyjne w niżej wymienionych obiektach:

- Dom Pomocy Społecznej im. Św. Brata Alberta ul. Żeromskiego 4/6,
- Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II, ul. Jagiellońska 76.

Poprawił się stan sanitarno-techniczny Domu Pomocy Społecznej im. F. Malskiej, ul. Tarnowska 10, gdzie zakończono postępowanie administracyjne.

2.3 Obiekty hotelarskie

Tutejsza Inspekcja Sanitarna sprawuje nadzór nad: 25 hotelami (w tym 24 skategoryzowane i 1 nieskategoryzowany), 6 innymi obiektami świadczącymi usługi hotelarskie (pokoje/miejsca noclegowe, hostel itp.), 1 zajazd. W roku sprawozdawczym objęto nadzorem B&B Hotel Kielce ul. Warszawska 19 (dawny hotel „Ibis”, nowy właściciel wznowił działalność obiektu po przeprowadzeniu remontu). Ponadto Hotel „Kongresowy” w Kielce Al. Solidarności 34 wznowił działalność po okresie zawieszenia.

Skontrolowano 25 hoteli, 1 hostel, 1 pokój noclegowy i 1 zajazd, w których przeprowadzono 28 kontroli sanitarnych.

Stan sanitarno – techniczny i porządkowy nie budził zastrzeżeń.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego i standardu świadczonych usług, wykonano prace w niżej wymienionych hotelach:

- „Karczówka” w Kielcach ul. Karczówkowska 64 - wyremontowano 4 pokoje mieszkalne wraz z łazienkami (pomalowano ściany i sufity, wymieniono podłogi oraz meble, zmodernizowano łazienki),
- „Willa Hueta” w Kielcach ul. Słowackiego 25 – wymieniono wykładziny podłogowe w części hotelowej i odnowiono (pomalowano elewację frontową budynku),
- „Pod Złotą Różą” w Kielcach Plac Moniuszki 7 – we wszystkich pokojach wymieniono tapicerkę na wersalkach i krzesłach, w sali bankietowej wymieniono tapetę na ścianach, tapicerkę na krzesłach, żyrandole oraz zasłony, wytapetowano ściany klatki schodowej (prowadzącej do Sali konferencyjnej małej), pomalowano poręcze przy schodach na zewnątrz i wewnątrz hotelu, zakupiono 50 kompletów pościeli i ręczników,
- „Sill” w Kielcach ul. Urzędnicza 13 – na I i II piętrze wymieniono drzwi do wszystkich pokoi mieszkalnych oraz wejściowe na klatkach schodowych, wykonano remont kapitalny łazienek związany z wymianą rur

kanalizacyjnych, urządzeń sanitarnych, płytek glazury i terakoty. Ponadto w części pokoi wymieniono wykładziny podłogowe,

- „Kameralny” w Kielcach ul. Tarnowska 7 – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pokojach, korytarzach oraz klatce schodowej, wymieniono dekoracje okienne w 5 pokojach na I piętrze,
- „Tęczowy Młyn” w Kielcach ul. Zakładowa 4 – odnowiono ściany i sufity w 80 pokojach, w pralni, prasowni oraz w korytarzu na poziomie -1, wymieniono wykładziny podłogowe w pokojach i w korytarzach, zamontowano 3 pompy ciepła,
- „Maraton” w Kielcach ul. Leszka Drogosza 1 – pomalowano ściany i sufity w 7 pokojach na parterze,
- „Bristol” w Kielcach ul. Sienkiewicza 21 – pomalowano ściany i sufity we wszystkich pokojach, przeprowadzono kapitalny remont dwu ubikacji na parterze, wyczyszczono wykładziny dywanowe na korytarzach oraz zakupiono 29 lodówek do pokoi, 400 kompletów pościeli i 400 ręczników,
- „DAL” w Kielcach ul. Piotrkowska 12 – wymieniono płytki podłogowe na tarasie i w magazynach bielizny czystej na piętrach, wymieniono tapicerkę na krzesłach na V i VI piętrze oraz stoliki w apartamentach. Zakupiono 7 sztuk narzut na łóżka, po 100 sztuk ręczników dużych i małych, 80 sztuk stopek, 50 kompletów pościeli, 15 sztuk zasłon do pokoi małżeńskich, 6 sztuk toperów (nakładek na łóżka),
- „Faraon” w Kielcach ul. Stara 6 – wymieniono elementy armatury sanitarnej w łazienkach przy wszystkich pokojach, zakupiono 30 prześcieradeł,
- „La Mar” w Kielcach ul. Sikorskiego 2 – na I, II i III piętrze odmalowano ściany i sufity w pokojach, wymieniono meble i wykładziny,
- B&B Hotels w Kielcach ul. Warszawska 19 (dawny Hotel „Ibis”) – przed sezonem letnim przeprowadzono następujące prace: pomalowano wszystkie pokoje, wymieniono krzesła, blaty biurek, telewizory oraz oświetlenie w pokojach, w łazienkach przy pokojach wymieniono grzejniki, dozowniki na środki czystościowe. Na korytarzach wymieniono wykładziny dywanowe, podłogi (płytki terakoty) i elementy wykończenia ścian na recepcji. Zakupiono pościel (kołdry, poduszki) oraz bieliznę pościelową i ręczniki,
- Hotel „365” w Kielcach Al. Na Stadion 365 – w łazienkach przy pokojach wymieniono 20 baterii umywalkowych oraz 5 kabin natryskowych, zakupiono po 50 szt. ręczników dużych i małych, 50 kompletów pościeli oraz 100 prześcieradeł,
- „Dyminy” w Kielcach ul. Ściegiennego 264 – pomalowano ściany i sufity w 6 pokojach, wymieniono częściowo firany w oknach,
- Hotel „Binkowski” w Kielcach ul. Szczepianiaka 42 – na korytarzach wszystkich pięter wymieniono wykładziny podłogowe, w 15 pokojach (starej części hotelu) wymieniono wykładziny dywanowe na panele winylowe, w łazienkach wymieniono armaturę sanitarną. Zakupiono 800 poszew i ręczników (po 500 poszewek na małe i duże poduszki, 300 stopek, 1250 szt. szlafroków), wszystkie pokoje wyposażono w czajniki elektryczne,
- „Tara” w Kielcach ul. Kościuszki 24 – odnowiono powłoki malarskie w łazienkach oraz sufity w pokojach, zakupiono 20 kompletów pościeli oraz ręczników.

2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę

Tabela 3 Ocena sanitarna zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej

Lp.	Obiekty	Ilość obiektów według ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Ilość wydanych decyzji	Ilość z uchybieniami sanitarnymi
1	Zakłady fryzjerskie	154	28	-	-
2	Zakłady kosmetyczne	161	20	-	2
3	Zakłady tatuażu	9	9	-	-
4	Zakłady odnowy biologicznej	42	9	-	1
5	Inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	79	15	-	-
Razem		445	81	0	3

Grupa ta obejmuje łącznie 445 zakładów. Ogółem skontrolowano 81 obiektów, w których przeprowadzono 85 kontroli sanitarnych, nałożono 3 mandaty karne na kwotę 350 zł. Kontrole obejmowały ocenę stanu faktycznego

i jego zgodności z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi oraz stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, zasady dekontaminacji przyborów i narzędzi wielorazowego użytku, stosowane środki dezynfekcyjne, postępowanie z bielizną czystą i brudną oraz narzędziami jednorazowego użytku, dokumentację potwierdzającą zakup środków dezynfekcyjnych. Zwracano uwagę na stosowane środki ochrony osobistej i środki dezynfekcyjne stosowane przez pracowników.

W 3 przypadkach podczas kontroli stwierdzono brak reżimu sanitarnego przy obsłudze klientów w wyniku czego podjęto działania represyjne.

2.5 Obiekty komunikacji publicznej

Czynnościom kontrolnym poddano środki transportu kolejowego, wyruszające w trasę, kontrolowano 18 składów pasażerskich. Stan sanitarno – porządkowy i techniczny zachowany, zapewniono środki do dezynfekcji rąk i środki czystości w wystarczającej ilości. Ponadto w roku sprawozdawczym skontrolowano 4 środki transportu do przewozu osób (busy).

2.6 Cmentarze

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 14 cmentarzy, w tym 5 miejsc pamięci. Skontrolowano 7 cmentarzy, nie stwierdzono nieprawidłowości. Odpady zbierane są w sposób selektywny, do odpowiednio przygotowanych śmietników i kontenerów usytuowanych zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz cmentarzy.

2.7 Domy przedpogrzebowe

W tej grupie obiektów znajdują się 4 domy przedpogrzebowe wyposażone w chłodnie, a dwa z nich posiadają także sale sekcyjne. W roku sprawozdawczym w ww. obiektach przeprowadzono 3 kontrole sanitarne domów pogrzebowych oraz 13 kontroli środkach transportu do przewozu zwłok. Stan sanitarno – higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej

Pod nadzorem tutejszej Inspekcji Sanitarnej znajdują się również obiekty użyteczności publicznej takie jak: centrum targowe, urzędy miast i gmin, apteki, pralnie, parkingi, parki i zieleńce, obiekty szkoleniowe, obiekty sportowe, obiekty kulturalne, dworce i przystanki, tereny rekreacyjne (place zabaw) oraz komisariaty policji i jednostki ratownictwa pożarniczego.

Tabela 4 Inne obiekty użyteczności publicznej

Lp.	Rodzaj obiektu	Ilość wg ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Ilość decyzji	Ilość kontroli	Stan sanitarno – techniczny
1	Centrum Targowe	1	1	-	1	dobry
2	Urzędy miast i gmin	3	-	-	-	-
3	Apteki	135	-	-	-	-
4	Pralnie	8	2	-	2	dobry
5	Parkingi	7	-	-	-	-
6	Parki i Zieleńce	15	1	-	1	dobry
7	Obiekty szkoleniowe	3	-	-	-	-
8	Obiekty Sportowe	17	5	-	5	dobry
9	Obiekty kulturalne	39	1	-	1	dobry
10	Dworce (PKP, PKS, BUS) i przystanki PKP	3 4	3 -	- -	4 -	dobry -
11	Tereny rekreacyjne (piaskownice)	227	69	-	69	dobry
12	Komisariaty Policji	7	7	1	9	dobry
13	Jednostki Ratownictwa Pożarniczego	7	-	-	-	-
Razem		476	89	1	92	

W 2023 roku ogółem skontrolowano 89 obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono 92 kontrole sanitarne, wydano 1 decyzję administracyjną.

W większości wymienionych obiektów nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie ich stanu sanitarno-porządkowego. W wyniku kontroli sanitarnej przeprowadzonej w Wydziale Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Kielcach ul. Kusocińskiego 51, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego obiektu, w związku z czym wydana została decyzja administracyjna.

Wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i zakończono postępowanie administracyjne dotyczące Komisariatu Policji III ul. Paderewskiego 13 w Kielcach.

Rodzaj obiektów skontrolowanych wraz z ich oceną stanu sanitarnego i działalnością kontrolną przedstawiono w tabeli nr 4

2.9 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli (nie dotyczy), baseny kąpielowe

Pod nadzorem tutejszej Inspekcji znajdowało się 11 krytych pływalni oraz 2 baseny letnie. Ogółem przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych, pobrano 42 próbki wody do badań fizykochemicznych i 48 bakteriologicznych, (w tym 14 próbek wody na obecność bakterii *Legionella sp.*). Wydano 27 decyzji administracyjnych (12 o zakazie kąpeli, 12 o wygaśnięciu decyzji stwierdzającej zakaz kąpeli (w tym 3 dotyczące *Legionelli sp.*), 3 decyzje wymierzające opłatę. W tej grupie obiektów w jednym przypadku stwierdzano zaniechania w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego w wyniku czego nałożono 4 mandaty karne na łączną sumę 1400 zł.

Basen Letni w Kielcach przy ul. Szczecińskiej. Dokonano przeglądu technicznego i drobnych napraw przed rozpoczęciem sezonu letniego. Kontrola obiektu wykazała dobry stan sanitarny.

W roku 2023 zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody (w zakresie ponadnormatywnej liczby *Pseudomonas aeruginosa*) stwierdzono siedmiokrotnie w nieckach: Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42. Przekroczenia w obecności bakterii *Escherichia coli* stwierdzono na Krytej Pływalni „Foka” w Kielcach ul. Barwinek 31 oraz na Krytej Pływalni „Jurajska” w Kielcach ul. Jurajska 7.

W przedłożonych w roku 2023 sprawozdaniach z badań wody ciepłej w zakresie bakterii *Legionella sp.* pobranej z niecki basenowej Krytej Pływalni przy Szkole Podstawowej Integracyjnej Nr 11 im. Bohaterów Warszawy w Kielcach ul. Jasna 20/22, Pływalni Klub Zdrofit Korona Kielce ul. Warszawska 26, oraz Krytej Pływalni w Hotelu „Kameralnym” Marcin Dybała w Kielcach ul. Tarnowska 7.

Wydano decyzje administracyjne o zakazie kąpeli. Po podjęciu działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody co potwierdziły kolejne pobrane do analizy próbki wody.

Właściciele/zarządzający pływalniami realizują harmonogramy poboru prób wody zgodnie z założeniami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w pływalniach (tekst jednolity Dz. U. z 2022r. poz. 1230), Inspekcja Sanitarna w celu dokonania rocznych ocen jakości wody przeprowadziła analizę parametrów jakości wody, sprawozdań badań wody na pływalniach (wykonanych przez właścicieli/zarządców), zakresu i częstotliwości wykonywania badań wody oraz zastosowanych metodyk referencyjnych analiz, wyników badań wody na pływalniach. wydała 13 ocen rocznych jakości wody na pływalniach.

3. Wnioski

W roku sprawozdawczym stan sanitarno-techniczny ustępów publicznych na terenie Miasta Kielce nie budził poważniejszych zastrzeżeń. W kilku przypadkach stwierdzono jednak zaniechania w zakresie stanu sanitarno-porządkowego w wyniku czego podjęto środki represyjne, które przyniosły oczekiwaną poprawę.

Systematycznie prowadzone były drobne naprawy i wymiana wyposażenia, w szczególności w ustępach bezobsługowych, które często bywają niszczone i dewastowane przez użytkowników, co rzutuje na dostateczny stan tych obiektów.

W kilku przypadkach stwierdzono jednak zaniechania w zakresie stanu sanitarno-porządkowego w wyniku czego podjęto środki represyjne, które przyniosły oczekiwaną poprawę.

W obiektach świadczących usługi hotelarskie nie stwierdzano nieprawidłowości. Sukcesywnie podnoszone są standardy świadczonych usług dla potencjalnych klientów poprzez prace modernizacyjne i remonty wykonywane we własnym zakresie.

W zakładach usługowych (fryzjerskich, kosmetycznych) stwierdza się przypadki niewłaściwego prowadzenia procesów dezynfekcji narzędzi i przyborów używanych przy obsłudze klientów w związku z czym podejmowane są działania represyjne. Stan techniczny ww. podmiotów systematycznie ulega poprawie, jak również wzrasta liczba zakładów stosujących bieliznę i narzędzia jednorazowego użytku.

Podobnie jak w latach ubiegłych przed sezonem letnim do administratorów i zarządców nieruchomości (głównie osiedli mieszkaniowych) wystąpiono z apelem o właściwe przygotowanie własnych terenów zielonych, piaskownic poprzez wymianę piasku oraz zapewnienie ich właściwego stanu technicznego. Stwierdzamy coraz większą ilość piaskownic ogrodzonych i zaopatrzonych w tabliczki zakazujące wprowadzania psów.

III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

1. Szpitale

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach na terenie miasta znajduje się obecnie 12 szpitali, w tym 7 jednodniowych. W roku sprawozdawczym zlikwidowano szpital jednodniowy „Re Vitae” Centrum Medycyny Estetycznej i Kosmetologii Kielce ul. Wojska Polskiego 60 (obecnie obiekt wykonuje usługi w zakresie świadczeń ambulatoryjnych).

- Wojewódzki Szpital Zespolony przy ul. Grunwaldzkiej 45 wraz ze Świętokrzyskim Centrum Pediatrii i oddziałami znajdującymi się przy ul. Artwińskiego 3a oraz oddziały znajdujące się przy ulicach: Radiowej 7 i Kościuszki 3,
- NZOZ Szpital Kielecki im. Świętego Aleksandra Sp. z o.o. przy ul. Kościuszki 25,
- Świętokrzyskie Centrum Onkologii przy ul. Artwińskiego 3,
- Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpitala Specjalistycznego przy ul. Prostej 30,
- Samorządowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA - Szpital przy ul. Wojska Polskiego 51,
- Szpital jednodniowy PLUS – MED przy ul. Warszawskiej 21,
- Szpital jednodniowy Medilens Sp. z o.o. przy ul. Koziej 3a,
- Szpital jednodniowy PROSTA-LITH NZOZ przy ul. Jagiellońskiej 13,
- Szpital jednodniowy „Przyjaciół” Sp. z o.o. Os. Na Stoku 63a,
- Szpital jednodniowy LUMOS Sp. J. przy ul. Kościuszki 25B,
- Szpital jednodniowy SALWIKO- CHIRURGIA przy ul. Jana Nowaka jeziorańskiego 75,
- Szpital jednodniowy Centrum Dermatologii i Medycyny Estetycznej BELLA- DERM przy ul. Klonowej 55G

2 zakłady opiekuńczo-lecznicze, 1 zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, 2 hospicja:

- Zakład Opiekuńczo Lecznicy dla Przewlekłe Chorych w Kielcach przy ul. Wesolej 45,
- Zakład Opiekuńczo Lecznicy w Kielcach przy ul. Mieszka I-go 48a,
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Kielcach przy ul. Sobieskiego 30,
- Hospicjum Stacjonarne w Kielcach przy ul. Mieszka I-go 48a,
- Hospicjum w strukturach Szpitala Kieleckiego św. Aleksandra Sp. z o.o. Kielce przy ul. Kościuszki 25.

oraz

- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Kielce przy ul. Jagiellońska 66,
- Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach przy ul. Św. Leonarda 10.

Ogółem w ww. obiektach przeprowadzono 28 kontroli sanitarnych w tym: 18 w szpitalach, 2 w zakładach opiekuńczo-leczniczych, 1 w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, 2 w hospicjach, 1 w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, 4 w Świętokrzyskim Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego z czego 3 dotyczyły środków transportu sanitarnego. Wydano 1 decyzję administracyjną.

Zakres przeprowadzanych kontroli w tej grupie obiektów dotyczył głównie zaplecza szpitalnego włącznie z rezerwowymi źródłami zaopatrzenia w wodę, postępowania z bielizną szpitalną (czystą i brudną), postępowania z odpadami medycznymi niebezpiecznymi i komunalnymi oraz postępowaniem ze zwłokami.

Stan sanitarno-techniczny omawianych obiektów nie budził zastrzeżeń. Wyjątek stanowi Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach ul. Grunwaldzka 45, gdzie w wyniku czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego w części zaplecza szpitalnego. W związku z czym wydana została decyzja administracyjna.

1.1 Zaopatrzenie w wodę

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę ww. obiektów jest wodociąg sieciowy Kielce, a rezerwowymi źródłami są zbiorniki retencyjne lub dodatkowe przyłącza dostarczające wodę z wodociągu Kielce lub własne ujęcie wody jako awaryjne. Własne ujęcie wody jako podstawowe źródło wody posiada Szpital MSWiA Kielce ul. Wojska Polskiego 51. Wodociąg ten opisany został w rozdziale I.

1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Ogólna segregacja odpadów z zachowaniem podziału na odpady medyczne i komunalne odbywa się w miejscu ich powstania.

Szpitale, zakłady opiekuńczo – lecznicze, zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy oraz hospicja stacjonarne, posiadają opracowane instrukcje i procedury postępowania z odpadami medycznymi. Do przetrzymywania tych odpadów wydzielono magazyny, względnie zapewniono pomieszczenia z przenośnymi urządzeniami chłodniczymi.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 13 kontroli sanitarnych (we wszystkich szpitalach stacjonarnych i jednodniowych) w zakresie postępowania z odpadami medycznymi, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Magazynowanie, transport, sposoby i miejsca utylizacji odpadów medycznych pochodzących z poszczególnych szpitali, zakładu opiekuńczo - leczniczego oraz hospicjum przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela 5 Magazynowanie, transport, sposoby i miejsca utylizacji odpadów medycznych

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób unieszkodliwiania
1	Świętokrzyskie Centrum Onkologii Kielce ul. Artwińskiego 3	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu	Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7	Spalanie
2	Wojewódzki Szpital Zespolony Kielce ul. Grunwaldzka 45 - Oddział Zakaźny, Dermatologii ul. Radiowa 7 i Medycyny Sądowej ul. Radiowa 5 Kielce - Oddział Rehabilitacji ul. Kościuszki 3 Kielce - Świętokrzyskie Centrum Pediatrii - Oddziały przy ul. Artwińskiego 3 w Kielcach	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnica	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinżla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
3	Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. z o. o. w Kielcach ul. Kościuszki 25	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu	SPALMED – Robert Karpa ul. Stawowa 3b 32-210-Książ Wielki	Spalanie
4	Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpitala Specjalistycznego w Kielcach ul. Prosta 30	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnica	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinżla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
5	Samorządowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Kielcach ul. Wojska Polskiego 51 Kielce	magazyny, które spełniają wymagania rozporządzenia	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnica	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinżla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
6	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Przewlekłe Chorych Kielce ul. Wesola 45	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	zakładu	EMKA S.A. utylizacja odpadów medycznych ul. Jaktorowska 15A, 96-300 Żyrardów	Spalanie

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób unieszkodliwiania
7	Hospicjum Stacjonarne Kielce ul. Mieszka I 48C	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	SPALMED Robert Karpa Książ Wielki ul. Stawowa 3B	RAF-EKOLOGIA sp. z o.o. w Jedliczu ul. Trzecieskiego 14	Spalanie
8	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy Kielce ul. Mieszka I 48C	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	SPALMED – Robert Karpa ul. Stawowa 3b 32-210-Książ Wielki	RAF-EKOLOGIA sp. z o.o. w Jedliczu ul. Trzecieskiego 14	Spalanie
9	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Kielcach przy ul. Sobieskiego 30	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	zakładu	TPO Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8, 94-029 Łódź	Spalanie
10	Hospicjum przy Szpitalu Kieleckim Św. Aleksandra Sp. z o. o. w Kielcach ul. Kościuszki 25	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	SPALMED – Robert Karpa ul. Stawowa 3b 32-210-Książ Wielki	RAF-EKOLOGIA sp. z o.o. w Jedliczu ul. Trzecieskiego 14	Spalanie
11	Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa w Kielcach ul. Jagiellońska 66	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkin 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
12	Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach ul. Św. Leonarda 10	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkin 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
13	Medilens Sp. z o.o. Kielce ul. Kozia 3a - szpital jednodniowy	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkin 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
14	Centrum Medyczne Plus-Med Kielce ul. Warszawska 21 - szpital jednodniowy	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu utylizacyjnego	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puskina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalanie
15	Prosta Lith Sp. z o.o. Kielce ul. Jagiellońska 13 – szpital jednodniowy	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkin 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie

Lp.	Nazwa	Sposób magazynowania	Transport	Miejsce unieszkodliwiania	Sposób unieszkodliwiania
16	„Przyjaciel” Sp. z o. o Kielce os. Na Stoku 63a – szpital jednodniowy	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	Remondis Medison Sp. z o. o. ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27-600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów „ECO-ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
17	LUMOS Okulistyka Kielecka oraz Poradnia Okulistyczna Kielce ul. Wspólna 1/U2-3 – szpital jednodniowy	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	zakładu	Spalarnia Odpadów Medycznych ul. Schinzla 13, 27 -600 Sandomierz (zarządzana przez Zakład Termicznej Utylizacji Odpadów “ECO - ABC” Sp. z o.o. Bełchatów ul. Przemysłowa 7)	Spalanie
18	SALWIKO- CHIRURGIA Kielce ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 75 – szpital jednodniowy	wydzielone pomieszczenie z przenośnym urządzeniem chłodniczym	zakładu	EMKA S.A. utylizacja odpadów medycznych ul. Jaktorowska 15A, 96-300 Żyrardów	Spalanie
19	Centrum Dermatologii i Medycyny Estetycznej BELLA-DERM Kielce ul. Klonowa 55G – szpital jednodniowy	magazyn, który spełnia wymagania rozporządzenia	TPO Sp. z o.o. ul. Wileńska 4/8 94-029 Łódź	RAF Ekologia Sp. z o.o. ul. Trzcielskiego 14 38-460 Jedlicze	Spalanie

1.3 Gospodarka bielizną szpitalną

Bielizna czysta przechowywana w magazynach głównych, następnie trafia na oddziały do podręcznych magazynków lub zamykanych szaf. Bielizna brudna do czasu wywozu do pralni, składowana jest w tak zwanych brudownikach mieszczących się na wszystkich oddziałach w workach płóciennych lub foliowych.

Wykaz podmiotów zewnętrznych, świadczących usługi pralnicze wraz z transportem bielizny przedstawiono w tabeli nr 6.

Wyjątek stanowi *Zakład Opiekuńczo-Lecznicy dla Przewlekłe Chorych w Kielcach przy ul. Wesołej 45*, który posiada własną pralnię funkcjonującą w układzie tradycyjnym.

Tabela 6 Miejsca prania bielizny szpitalnej, zakładu opiekuńczo leczniczego oraz hospicjum i innych

Lp.	Nazwa	Miejsca prania bielizny
1	Świętokrzyskie Centrum Onkologii Kielce ul. Artwińskiego 3	Pralnia TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. ul. Płk. Dąbka 16, 30-732 Kraków - pralnia Skarżysko Kamienna
2	Wojewódzki Szpital Zespolony Kielce, ul. Grunwaldzka 45 i oddziały poza jego główną siedzibą, Świętokrzyskie Centrum Pediatrii działające w strukturze Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego	Pralnia TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. ul. Płk. Dąbka 16, 30-732 Kraków - pralnia Skarżysko Kamienna
3	Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. Z o. o. w Kielcach ul. Kościuszki 25	Medical-Kik Sp. z o. o. ul. Robotnicza 1/907
4	Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpitala Specjalistycznego w Kielcach ul. Prosta 30	Pralnia TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. ul. Płk. Dąbka 16, 30-732 Kraków - pralnia Skarżysko Kamienna
5	Samorządowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Kielcach ul. Wojska Polskiego 51	Pralnia TOM-MARG ZPCH Sp. z o.o. ul. Płk. Dąbka 16, 30-732 Kraków - pralnia Skarżysko Kamienna
6	Zakład Opiekuńczo Lecznicy dla Przewlekłe Chorych Kielce ul. Wesoła 45.	Pralnia własna funkcjonująca w układzie tradycyjnym z zachowanym ciągiem pralniczym

Lp.	Nazwa	Miejsca prania bielizny
7	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy Kielce ul. Sobieskiego 30	Pralnia Spółdzielni Pracy Usługowo-Handlowej UNIPRAL ul. Górna 9, 25-415 Kielce
8	Hospicjum w Kielcach ul. Kościuszki 25 (przy szpitalu)	Medical-Kik Sp. z o. o. ul. Robotnicza 1/907
9	Hospicjum Stacjonarne oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy Kielce ul. Mieszka I 48C	Pralnia Spółdzielni Pracy Usługowo-Handlowej UNIPRAL ul. Górna 9, 25-415 Kielce
10	Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa ul. Jagiellońska 66, 25-734 Kielce	Pralnia Spółdzielni Pracy Usługowo-Handlowej UNIPRAL ul. Górna 9, 25-415 Kielce
11	Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach ul. Św. Leonarda 10	Stosowana bielizna jednorazowego użycia, natomiast fartuchy lekarzy i pielęgniarek prane w Pralni Spółdzielni Pracy Usługowo-Handlowej UNIPRAL ul. Górna 9, 25-415 Kielce
12	Medilens Sp. z o.o. Kielce ul. Kozia 3a - szpital jednodniowy	Pralnia Perła Kielce ul. Warszawska 147
13	Centrum Medyczne Plus-Med Kielce ul. Warszawska 21/35 - szpital jednodniowy	Stosowana bielizna jednorazowego użycia
14	Prosta - Lith Sp. z o.o. Kielce ul. Jagiellońska 13 – szpital jednodniowy	Stosowana bielizna jednorazowego użycia, natomiast fartuchy lekarzy i pielęgniarek prane w Pralni Spółdzielni Pracy Usługowo-Handlowej UNIPRAL ul. Górna 9, 25-415 Kielce
15	„Przyjaciół” Sp. z o. o Kielce oś. Na Stoku 63a - szpital jednodniowy	Stosowana bielizna jednorazowego użycia
16	Szpital jednodniowy LUMOS Okulistyka Kielecka oraz Poradnia Okulistyczna Kielce ul. Wspólna 1/U2-3	Stosowana bielizna jednorazowego użycia, natomiast fartuchy lekarzy i pielęgniarek prane w Pralni w Kielcach ul. Wspólna 3
17	Szpital jednodniowy SALWIKO- CHIRURGIA ul. Jana Nowaka Jeziorańskiego 75	Stosowana bielizna jednorazowego użycia
18	Szpital jednodniowy Centrum Dermatologii i Medycyny Estetycznej BELLA-DERM ul. Klonowa 55G	Stosowana bielizna jednorazowego użycia

1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych

Prosektorium stanowiące integralną część szpitala posiada:

- Świętokrzyskie Centrum Onkologii w Kielcach ul. Artwińskiego 3 (2 sale sekcyjne, pomieszczenie chłodni na 46 miejsc). Stan sanitarno – techniczny nie budził zastrzeżeń.
- Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach ul. Grunwaldzka 45 (1 sala sekcyjna przy ul. Radiowej 5 z chłodniami na 27 miejsc).

Prosektorium i własnej chłodni nie posiadają:

- Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. z o. o. w Kielcach ul. Kościuszki 25 wraz z Hospicjum,
- Samorządowy Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Kielcach ul. Wojska Polskiego 51,
- Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpitala Specjalistycznego w Kielcach ul. Prosta 30,
- Zakład Opiekuńczo– Leczniczy dla Przewlekłe Chorych w Kielcach ul. Wesola 45,
- Hospicjum Stacjonarne oraz Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Kielcach ul. Mieszka I 48C.

W przypadkach tych obiektów, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych odbywa się zgodnie z wewnętrznymi procedurami stworzonymi w oparciu o przepisy prawa. Zwłoki umieszczane są na okres 2h w pomieszczeniu pro-morte. Pomieszczenia te posiadają ściany i podłogi o powierzchniach zmywalnych, wyposażone są w lampę bakteriobójczą (przenośną) i posiadają klimatyzację.

W przypadku szpitali, które posiadają chłodnie, zwłoki zostają przewiezione środkiem transportu z zamkniętą przestrzenią ładunkową. Podmioty nie mające chłodni zawierają umowy z zakładami pogrzebowymi, ewentualnie zwłoki trafiają do chłodni wskazanej przez rodzinę zmarłego.

2. Szpitale Uzdrowiskowe Sanatoria

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach brak szpitali uzdrowiskowych i sanatoriów.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się 600 podmiotów leczniczych (w tym 258 realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne i 342 praktyki zawodowe).

3.1 Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie podmioty lecznicze działające na terenie miasta Kielce podłączone są do wodociągu sieciowego, posiadającego wodę o dobrej jakości. Wodociąg ten opisany został w rozdziale I.

3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

W czasie przeprowadzanych w 2023 roku czynności kontrolnych nie stwierdzano nieprawidłowości w tym zakresie. Postępowanie z odpadami medycznymi w omawianych podmiotach odbywa się zgodnie z opracowanymi procedurami. Przedmioty o ostrych końcach zbierane są do plastikowych pojemników bez możliwości ich otwarcia. Pozostałe odpady medyczne do worków foliowych o odpowiedniej kolorystyce (w zależności od ich rodzaju). Wypełnione do 2/3 objętości umieszczane są w kartonach zbiorczych z etykietą zawierającą niezbędne dane. Docelowo trafiają do wydzielonego pomieszczenia lub urządzenia chłodniczego do czasu zabrania ich do utylizacji.

Personel mający kontakt z odpadami posiada przeszkolenie w tym zakresie i wyposażony jest w środki ochrony indywidualnej.

Odpady komunalne składowane są w oznakowanych kontenerach lub pojemnikach (z zachowaniem ich selektywnej zbiórki). W czasie przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

3.3 Gospodarka bielizną

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W większości podmiotów leczniczych stosuje się bieliznę jednorazowego użycia. W przypadku stosowania bielizny wielokrotnego użytku, przechowuje się ją w magazynkach lub przeznaczonych do tego celu szafach. Brudna bielizna przetrzymywana w workach płóciennych lub foliowych w wydzielonych brudownikach, prana przez zewnętrzne podmioty, które zapewniają także środek transportu.

Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2023r. przedstawia tabela nr 7 .

Tabela 7 Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2023r.

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
1.	Wojewódzki Szpital Zespolony Kielce ul. Grunwaldzka 45 (oddział dziecięcy)	• zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w sieci wewnętrznej szpitala (poziom skażenia wysoki)	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
2.	Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. z o.o. ul. Kościuszki 25 25 – 316 Kielce	• zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w sieci wewnętrznej szpitala (poziom skażenia średni)	21.03.2023r. (wykonano)
3.	Szpital Kielecki Św. Aleksandra Sp. z o.o. ul. Kościuszki 25 25 – 316 Kielce	• zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w sieci wewnętrznej szpitala (poziom skażenia średni)	04.12.2023r. (wykonano)
4.	Samrelaks Mąchocice Sp. z o.o. Mąchocice Kapitulne ul. Bohdana Koscińskiego 20 26-001 Masłów – Hotel „Przedwiośnie”	• zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w sieci wewnętrznej szpitala (poziom skażenia średni)	13.09.2023r. (wykonano)
5.	Kielecka Fabryka Pomp „BIAŁOGON” S.A. ul. Druckiego - Lubeckiego 1 25-818 Kielce	• Odchylenia od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
6.	Kielecka Fabryka Pomp „BIAŁOGON” S.A. ul. Druckiego - Lubeckiego 1 25-818 Kielce	• Odchylenia od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby bakterii grupy coli	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)

Lp.	Obiekt	Stwierdzone nieprawidłowości	Termin wykonania zaleceń
7.	Rejonowe Przedsiębiorstwo Zieleni i Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Sandomierska 249 25-330 Kielce Cmentarz Cedzyna ul. Cmentarna 5B.	<ul style="list-style-type: none"> • Odchylenia od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby bakterii grupy coli 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
8.	Wojewódzki Szpital Zespolony Kielce ul. Grunwaldzka 45 (zaplecze szpitala)	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny stan sanitarno-techniczny 	30.06.2024r.
9.	Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Kielcach ul. Kusocińskiego 51	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczny stan sanitarno-techniczny 	31.08.2024r.
10.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (zjeżdżalnia) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
11.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (jacuzzi arena róg) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
12.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (zjeżdżalnia) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
13.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (jacuzzi basen laguna) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
14.	Kryta Pływalnia przy Szkole Podstawowej Integracyjnej Nr 11 im. Bohaterów Warszawy w Kielcach ul. Jasna 20/22,	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w niecce basenowej 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
15.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (jacuzzi róg) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
16.	Pływalnia Klub Zdrofit Korona Kielce ul. Warszawska 26	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w niecce basenowej 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
17.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (jacuzzi dach) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
18.	Baseny Tropikalne Kielce „Binkowski” ul. Szczepaniaka 42.	<ul style="list-style-type: none"> • odchylenie od wymagań mikrobiologicznych w zakresie ponadnormatywnej liczby pseudomonas aeruginosa (jacuzzi róg) 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
19.	Basen przy Hotelu „Kameralnym” Kielce ul. Tarnowska 7	<ul style="list-style-type: none"> • zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody ciepłej ponadnormatywną obecnością bakterii <i>Legionella Sp.</i> w niecce basenowej 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
20.	Kryta Pływalnia „Foka” w Kielcach ul. Barwinek 31	<ul style="list-style-type: none"> • Odchylenia od wymagań mikrobiologicznych w zakresie obecności bakterii <i>Escherichia coli</i> 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)
21.	Krytej Pływalni „Jurajska” w Kielcach ul. Jurajska 7.	<ul style="list-style-type: none"> • Odchylenia od wymagań mikrobiologicznych w zakresie obecności bakterii <i>Escherichia coli</i> 	rygor natychmiastowej wykonalności (wykonano)

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Tabela 8 Liczba obiektów objętych nadzorem w 2023r. według rodzaju prowadzonej działalności w porównaniu z 2022r

Rodzaj obiektów	Liczba nadzorowanych obiektów		Różnica
	2023	2022	
Obiekty produkcji żywności	127	119	+8
Obiekty obrotu żywnością	1328	1337	-9
Obiekt żywienia zbiorowego otwarte	511	514	-3
Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte	206	213	-7
Wytwórnice przedmiotów użytku	5	5	0
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	52	50	+2
Razem	2229	2238	-9

Spośród 2229 obiektów znajdujących się w ewidencji Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia skontrolowano 486 obiektów.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie 708 kontroli (w tym 25 kontroli środków transportu),
- wydano 365 decyzje administracyjne tj.: 28 decyzji z zarządzeniami, 11 decyzji przedłużających terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 2 decyzje umarzające postępowania, 18 decyzji poszerzających zakres prowadzonej działalności, 6 decyzji zmieniających, 8 decyzji wykreślających z rejestru, 42 decyzje wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 41 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 27 decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie zakładów, 4 decyzje umarzające po wniosku, 178 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo (w tym 21 środków transportu żywności),
- oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 159 zakłady, tj. 32,7% obiektów skontrolowanych,
- pobrano do badania laboratoryjnego 373 próbki, zakwestionowano 22 próbki,
- skierowano 13 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Tabela 9 Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ na terenie miasta w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2023r.
Obiekty produkcji żywności	28
Obiekty obrotu żywnością	44
Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	61
Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	25
Wytwórnice przedmiotów użytku	1
Razem	159

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością / żywienia zbiorowego / materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 159 obiektów.

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

1. Obiekty produkcji żywności

Tabela 10 Liczba obiektów produkcji żywności ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji na terenie miasta w 2023

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji w 2023r.
Wytwórnice lodów	4
Automaty do lodów	3
Piekarnie	2
Ciastkarnie	11
Przetwórnice owocowo-warzywne	2
Browary i słodownie	1
Zakłady garmazeryjne	1
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1
Inne wytwórnice żywności	3
Razem	28

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji 28 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 127 obiektów. Skontrolowano 66 zakładów produkcji żywności, w których przeprowadzono 103 kontrole.

Wydano 50 decyzji administracyjnych tj.: 6 decyzji z zarządzeniami, 4 decyzje przedłużające terminy realizacji obowiązków określonych decyzją, 1 decyzję poszerzającą zakres prowadzonej działalności, 4 decyzje wygaszające i wykreślające zakłady z rejestru, 10 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 10 decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie zakładów, 15 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W zakładach produkcji żywności w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 73 próbki żywności – nie kwestionowano.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 4 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 3 zakładach;
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- kontrola surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie – w 1 zakładzie;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu produkcji w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie;
- kontrola surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego: ścian, sufitów, drzwi; sprzętu podręcznego/ wyposażenia,
- opracowania, wdrożenia i przestrzegania procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

2. Obiekty obrotu żywnością

Tabela 11 Liczba obiektów obrotu żywnością ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością na terenie miasta w 2023

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w 2023r.
Sklepy	29
Kioski	5
Obiekty ruchome i tymczasowe	2
Środki transportu	3
Inne obiekty obrotu żywnością	5
Razem	44

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością 44 obiekty.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 1328 obiektów (w tym 211 środków transportu). Skontrolowano 223 obiekty obrotu żywnością, w których przeprowadzono ogółem 297 kontroli (w tym 25 kontroli środków transportu).

Wydano 155 decyzji administracyjnych tj.: 4 decyzje z zarządzeniami, 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne, 2 decyzje zmieniające, 6 decyzji poszerzających zakres prowadzonej działalności, 5 decyzji wykreślających z rejestru, 31 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 2 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady, 1 decyzję umarzającą postępowanie po wniosku, 103 decyzje zatwierdzające bezwarunkowo (w tym 21 środków transportu żywności).

Skierowano 5 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obiektach obrotu żywności w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 271 próbek żywności, zakwestionowano 16 próbek.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 4 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 3 zakładach;
- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 3 zakładach;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 3 zakładach;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 3 zakładach;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach;
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 2 zakładach,
- wiarygodność przedsiębiorcy, w tym prawidłowość i terminowość realizacji nakazów ujętych w decyzjach właściwych organów PIS i gotowość do współpracy – w 2 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży –w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu obrotu żywnością w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP,GMP, HACCP) – w 2 zakładach;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- wiarygodność przedsiębiorcy, w tym prawidłowość i terminowość realizacji nakazów ujętych w decyzjach właściwych organów PIS i gotowość do współpracy – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- opracowania, wdrożenia i przestrzegania procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego: ścian, sufitów, podłóg, sprzętu podręcznego/wyposażenia,
- zapewnienia prawidłowych warunków przy sprzedaży środków spożywczych nieopakowanych.

3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego

Tabela 12 Liczba obiektów żywienia zbiorowego otwartego ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego na terenie miasta w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2023
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	27
Zakłady małej gastronomii	34
Razem	61

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego 61 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 511 obiektów. Skontrolowano 149 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w których przeprowadzono ogółem 239 kontroli.

Wydano 134 decyzje administracyjne tj.: 10 decyzji z zarządzeniami, 6 decyzji przedłużających wykonanie zarządzeń decyzji administracyjnych, 1 decyzję umarzającą postępowanie, 3 decyzje zmieniające, 8 decyzji poszerzających zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję wykreślającą zakład z rejestru, 6 decyzji wygaszających i wykreślających zakłady z rejestru, 26 decyzji zatwierdzających warunkowo zakłady, 16 decyzji przedłużających warunkowe zatwierdzenie zakładów, 2 decyzje umarzające postępowanie po wniosku, 55 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obiektach żywienia zbiorowego otwartego w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 25 próbek żywności, zakwestionowano 4 próbki.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – średnie” w następujących zakresach kontroli:

- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 10 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 7 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 7 zakładach;
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 4 zakładach;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 3 zakładach;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie;
- kontrola surowców i wyrobów przez producenta, w tym badania właścicielskie – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie.

Stwierdzone nieprawidłowości opracowane na podstawie zbiorczego arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego w kolumnie „ocena zagrożenia – wysokie” w następujących zakresach kontroli:

- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;

- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

Najczęściej wydawano decyzje administracyjne dotyczące:

- opracowania, wdrożenia i przestrzegania procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego: ścian, sufitów, drzwi, sprzętu podręcznego/wyposażenia.

4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego

Tabela 13 Liczba ocenionych zakładów na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego zamkniętego w 2023r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego zamkniętego w 2023r.
Stołówki pracownicze	2
Bloki żywienia w szpitalach	3
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	2
Stołówki w żłobkach	5
Stołówki szkolne	1
Stołówki w burasach i internatach	1
Stołówki w przedszkolach	5
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	3
Zakład usług cateringowych	3
Razem	25

W 2023r. oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego 25 obiektów.

W 2023r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajdowało się 206 obiektów. Skontrolowano 46 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono ogółem 67 kontroli.

Wydano 26 decyzji administracyjnych tj.: 8 decyzji z zarządzeniami, 1 decyzję przedłużającą wykonanie zarządzeń decyzji administracyjnych, 3 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję zmieniającą, 2 decyzje wykreślające z rejestru, 1 decyzję wygaszającą i wykreślającą zakład z rejestru, 2 decyzje zatwierdzające warunkowo zakłady, 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie zakładu, 1 decyzję umarzającą postępowanie po wniosku, 6 decyzji zatwierdzających bezwarunkowo.

Zatwierdzono 6 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego. Skierowano 6 wniosków o ukaranie karą pieniężną do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki – zakwestionowano 2 próbki.

4.1 Stołówki pracownicze

Spośród 4 stołówek pracowniczych skontrolowano 2 zakłady, w którym przeprowadzono 3 kontrole, w tym 2 kontrole sanitarne z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 1 zakładzie;
- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „wysokie” w zakresie:

- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

4.2 Bufety przy zakładach pracy

Na terenie Kielc znajdują się 4 bufety przy zakładach.

Podjęto próbę kontroli 2 zakładów (bufety zlikwidowane), wydano 2 decyzje wykreślające.

4.3 Bloki żywienia w szpitalach

Na terenie Kielc znajduje się 10 bloków żywienia w szpitalach. Skontrolowano 3 obiekty, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego – nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.4 Bloki żywienia w domach opieki społecznej

Na terenie Kielc znajduje się 12 bloków żywienia w domach opieki społecznej. Skontrolowano 4 zakłady, przeprowadzono 6 kontrole, w tym 2 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego. Wydano 2 decyzje administracyjne: 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo zakład, 1 decyzję zatwierdzającą bezwarunkowo.

Zatwierdzono 1 zakład. W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę – próbkę kwestionowano.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

4.5 Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka

Na terenie Kielc znajduje się 24 bloki żywienia w żłobkach. Skontrolowano 6 zakładów, przeprowadzono 9 kontrole, w tym 5 kontrole sanitarnych z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 2 decyzje zatwierdzające bezwarunkowo.

Zatwierdzono 2 zakłady.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 2 zakładach;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 2 zakładach;
- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 2 zakładach;
- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „wysokie” w zakresie:

- czystość pomieszczeń zakładu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie;
- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie.

4.6 Stołówki szkolne

Na terenie Kielc znajdują się 34 stołówki szkolne. Skontrolowano 4 zakłady, przeprowadzono 4 kontrole, w tym 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego – nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wydano 3 decyzje administracyjne: 1 decyzję z zarządzeniami, 1 decyzję poszerzającą zakres prowadzonej działalności, 1 decyzję zatwierdzającą bezwarunkowo.

Zatwierdzono 1 zakład. Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Wydano 1 decyzję administracyjną z zarządzeniami dot. doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego: sufitu w wydawalni posiłków, sufitu i ścian w zmywalni naczyń stołowych, podłogi w magazynie warzyw, szafki na sprzęt podręczny w pomieszczeniu kuchni.

4.7 Stołówki w bursach i internatach

Na terenie Kielc znajdują się 4 stołówki w bursach/internatach. Skontrolowano 1 zakład, przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego – nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.8 Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach

Na terenie Miasta Kielce nie ma typowych ośrodków kolonijnych. W roku 2023r. podczas trwania wycieczki zimowej i letniego dzieci i młodzieży skontrolowano 2 zakłady organizujące wycieczki, przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

Ponadto w roku 2023r. podczas trwania wycieczki zimowej i letniego dzieci i młodzieży nadzorowano 3 zakłady, w tym: 2 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, 1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przeprowadzono 4 kontrole. W/w kontrole uwzględniono również przy opisie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego.

4.9 Przedszkola

Na terenie Kielc znajduje się 81 stołówek przedszkolnych. Skontrolowano 10 zakładów, przeprowadzono 14 kontrole, w tym 5 kontrole sanitarnych z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 5 decyzji administracyjnych: 2 decyzje z zarządzeniami, 1 decyzję zmieniającą, 2 decyzje zatwierdzające warunkowo.

Zatwierdzono 2 zakłady. Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zgodnie z w/w arkuszem stwierdzano nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 2 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 2 zakładach;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami tj.:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia prawidłowego oddzielenia trzech zmywalni naczyń stołowych od pomieszczeń czystych naczyń stołowych,
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego sufitu oraz ścian w obieralni warzyw/owoców.

4.10 Stołówki studenckie

Na terenie Kielc znajdują się 2 stołówki studenckie. Skontrolowano 2 zakłady, przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Wydano 2 decyzje administracyjne: 1 decyzję zatwierdzającą warunkowo zakład, 1 decyzję przedłużającą warunkowe zatwierdzenie.

Skierowano 2 wnioski o ukaranie do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

4.11 Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych

Na terenie Kielc znajduje się 7 stołówek w zakładach specjalnych i wychowawczych. Skontrolowano 3 zakłady, przeprowadzono 5 kontrole, w tym 3 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 3 decyzje administracyjne: 2 decyzje z zarządzeniami, 1 decyzję wygaszającą i wykreślającą zakład z rejestru.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zgodnie z w/w arkuszem stwierdzano nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- prawidłowość procedur i ich realizacji i (GHP, GMP, HACCP) – w 2 zakładach;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 1 zakładzie;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;

- instalacja wodna i kanalizacja zakładu. Systemy wentylacyjne – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie;
- działania korygujące przy stwierdzonych niezgodnościach – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne z zarządzeniami tj.:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP,
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego schodów na klatce schodowej, prowadzącej do podpiwniczenia, w którym zlokalizowane są magazyny warzyw, ziemniaków oraz obieralnia warzyw.

4.12 Inne zakłady żywienia

Na terenie Kielc znajduje się 10 innych zakładów żywienia. Skontrolowano 2 zakłady, przeprowadzono 2 kontrole. Wydano 2 decyzje administracyjne tj.: 1 decyzję z zarządzeniami, 1 decyzję umarzającą po wniosku.

Wydano 1 decyzję z zarządzeniami dot.

- prawidłowego opracowania i wdrożenia procedur opartych na podstawie zasad HACCP,
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego ścian w pomieszczeniu wydawania posiłków.

4.13 Zakłady usług cateringowych

Na terenie Kielc znajduje się 14 zakładów usług cateringowych. Skontrolowano 7 zakładów, przeprowadzono 14 kontrole, w tym 3 kontrole sanitarne z arkuszem oceny zakładu żywienia zbiorowego.

Wydano 5 decyzji administracyjnych tj.: 2 decyzje z zarządzeniami, 1 decyzję przedłużającą wykonanie zarządzeń decyzji administracyjnej, 2 decyzje poszerzające zakres prowadzonej działalności.

Skierowano 1 wniosek o ukaranie do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w ramach urzędowej kontroli i/lub monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki – zakwestionowano 1 próbkę.

Zgodnie z w/w arkuszem oceny stwierdzono nieprawidłowości w kolumnie zagrożenie „średnie” w zakresie:

- prawidłowość procedur i ich realizacji (GHP, GMP, HACCP) – w 3 zakładach;
- warunki magazynowania, pakowania, transportu i sprzedaży, w tym zachowanie łańcucha chłodniczego – w 2 zakładach;
- stan techniczny pomieszczeń zakładu: podłogi, ściany, sufity i zamocowane w górze elementy, okna i inne otwory, drzwi, oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych, sprzedażowych i magazynowych – w 2 zakładach;
- czystość pomieszczeń zakładu, w tym środków transportu. Procesy czyszczenia, mycia, dezynfekcji w całym procesie technologicznym (w tym urządzeń, sprzętu, naczyń). Jakość wody wykorzystywanej w zakładzie – w 1 zakładzie;
- układ i rozplanowanie pomieszczeń zakładu – funkcjonalność, krzyżowanie się dróg, przestrzeń robocza zakładu, zaplecze sanitarne pracowników mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- gospodarka odpadami – przechowywanie i usuwanie odpadów – w 1 zakładzie;
- powierzchnie stykające się z żywnością. Maszyny, urządzenia, sprzęt wykorzystywane w procesie produkcji/sprzedaży – w 1 zakładzie;
- higiena osobista pracowników, stan zdrowia osób mających kontakt z żywnością – w 1 zakładzie;
- zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami i ich zwalczanie – w 1 zakładzie;
- zaangażowanie kierownictwa i przygotowanie merytoryczne pracowników (kwalifikacje zatrudnionych pracowników) – w 1 zakładzie.

Wydano 2 decyzje administracyjne tj.:

- 1 decyzję administracyjną dotyczącą:
 - doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego szafek ubraniowych w pomieszczeniu socjalnym, futryny drzwi do obieralni warzyw,
 - doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego ścian i sufitów w: magazynie urządzeń chłodniczych, pomieszczeniu dezynfekcji jaj, pomieszczeniu mycia/dezynfekcji pojemników GN, pomieszczeniu mycia/dezynfekcji płaszczy zewnętrznych, pomieszczeniu kuchni, pomieszczeniu pakowania/załadunku termosów, komunikacji wewnętrznej,
 - doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego części ładunkowych środków transportu żywności,
- 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego części ładunkowych środków transportu żywności.

5. Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach posiadał w swojej ewidencji 5 zakładów produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 1 zakład, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną z arkuszem oceny stanu sanitarnego zakładu produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2023r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach posiadał w rejestrze zakładów 52 miejsc obrotu przedmiotami użytku, w tym: 8 hurtowni i 44 sklepy.

Skontrolowano 1 sklep, w którym przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną tematyczną z poborem 1 próbki – nie kwestionowano.

7. Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2023r.

W 2023r. nie prowadzono działań w w/w zakresie.

8. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF

W 2023r. w związku z niżej wymienionymi powiadomieniami prowadzono korespondencję telefoniczną i/lub e mail, listowną, dot.:

1. powiadomienia alarmowego nr 2022.0127 dot. przekroczenia poziomu odniesienia dla obecności akryloamidu - $809 \pm 81 \mu\text{g/kg}$ w produkcie pn. Herbatniki Petit Beurre Apetitki, herbatniki premium biscuits, 200 g, numer partii: 18.09.2023.C, data minimalnej trwałości: 18.09.2023, wyprodukowanym przez firmę Ro Star S.A. Șos. Alexandriei, nr. 40-42, Bragadiru, Ilfov. Cod 077025, Romania dla: Eurobrand Sp. z o.o., ul. Płochocińska 111/114, 03-044 Warszawa. (BŻ.RA.420.1061.2022).
2. powiadomienia alarmowego nr 2023.0064 zgłoszonego przez SCP Litwy w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyn (aflatoksyna B1 na poziomie $90,92 \pm 21,73 \mu\text{g/kg}$ oraz sumy aflatoksyn B1, B2, G1 i G2 na poziomie $97,52 \pm 21,95 \mu\text{g/kg}$) w ekologicznych orzechach pistacji, 10 kg, numer partii: 12/DE-ÖKO-005, numer partii nadany przez litewską firmę LOT: E1009-16, kraj pochodzenia: Iran, najlepiej spożyć przed 31/08/2023 (BŻ.RA.420.26.2023).
3. uzupełniającego powiadomienia alarmowego nr 2022.5363-fup17 (iRASFF 592333) zgłoszonego przez pojedynczy punkt kontaktowy Niemiec w sprawie stwierdzenia wysokiego poziomu estrów 3-MCPD kwasów tłuszczowych oraz estrów glicydowych kwasów tłuszczowych w produkcie pn. ciastka Unicorn wheels, 220 g, marki Aldiva, pochodzącym z Turcji (BŻ.RA.420.815.2022.1).
4. powiadomienia alarmowego nr 2023.0999 (iRASFF 595348) w sprawie wykrycia obecności karbendazymu ($3,89 \pm 1,95 \text{ mg/kg}$) w produkcie pn. Black Fungus - czarne grzyby, nr partii L:D2108022, data minimalnej trwałości 12.12.2023, pochodzącym z Chin (BŻ.RA.420.84.2023).
5. powiadomienia alarmowego PLW w Ostródzie nr 2815/1/2023 w związku ze stwierdzeniem obecności Salmonella Typhimurium w jednej próbce medalionów z indyka, nr partii 23013001, pobranej w dniu 01.02.2023r. w „Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym INDYK – MAZURY Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa”, ul. Gizewiusza 32, 14 – 100 Ostróda.
6. powiadomienia alarmowego powiadomienie alarmowe nr 2023.1857 (iRASFF 601850) w sprawie wykrycia aflatoksyn (suma aflatoksyn B1+B2+G1+G2) na poziomie $11,2 \mu\text{g/kg}$ w produkcie ekologicznym Popcorn, 1000 g, numer partii: 80-230123, data minimalnej trwałości: 30/09/2023, kraj pochodzenia: Turcja (BŻ.RA.420.195.2023).
7. powiadomienia alarmowego SCP Niderlandów 2023.2377 w sprawie skargi konsumenckiej dotyczącej znalezienia odłamków szkła w środku spożywczym pn. Sałatka Babuni obiadowa dinner salad, kod EAN 5903285001005, pochodzącym z Polski <https://webgate.ec.europa.eu/irasff/notification/view/605576> (BŻ.RA.420.274.2023).
8. powiadomienia alarmowego nr 2023.2025 (iRASFF nr 603206) zgłoszonego przez SCP Hiszpanii w sprawie wykrycia chlorpiryfosu w kukurydzy przeznaczonej na popcorn, pochodzącej z Hiszpanii.
9. powiadomienia alarmowego SCP Niemiec z dnia 26.05.2023r., nr 2023.3539 w sprawie obecność fragmentów metalu w paście warzywnej ze szpinakiem i orzeszkami bezglutenowa BIO 135 g, - ALLOS, o datach minimalnej trwałości: 03.02.2024, 27.03.2024, 03.05.2024.
10. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (nr iRASFF # 617041) w sprawie nieautoryzowanej nowej żywności Epimedium grandiflorum w suplemencie diety pn. Epimedium (Horny goat) 40 kapsułek, nr partii: EPIMEDIUM-11,

- data minimalnej trwałości: 06/2025, producent: Medica Herbs S.C., ul. Bieżanowska 23e, 30-812 Kraków,
11. powiadomienia alarmowego Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.06.2023r., nr iRASFF: 615558 w sprawie przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędowych amin aromatycznych w lyżce do spaghetti pochodzącej z Chin.
 12. powiadomienia alarmowego Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 30.06.2023r., nr 620159 w sprawie kawałków szkła znajdujących się w butelce produktu pn. „Lemoniada Porzeczkowo-Bąbelkowej”, poj. 330 ml, data minimalnej trwałości: 30.04.2024r., numer partii: 04.2024 L.03.28.A, producent: „Ogródek Dziadunia”, ul. Traugutta 27, 42-110 Wąsosz Dolny.
 13. powiadomienia alarmowego iRASFF 635682 ws. niezadeklarowanego alergenu - glutenu w produkcie bezglutenowym - 100 % makaron z kukurydzy z Rumunii, Nazwa: BEZ GLUTENU, 100 % MAKARON z KUKURYDZY // Gluten-Free, 100% Corn pasta, Fusilli marka: Sam Mills waga: 500.0g, Najlepiej spożyć przed: 21 03 25 B, Numer kodu kreskowego: 5948935000274.
 14. powiadomienia alarmowego nr 2023.7945 (iRASFF 645576) zgłoszonego przez pojedynczy punkt kontaktowy (SCP) Francji w sprawie wykrycia niedeklarowanego alergenu – glutenu na poziomie powyżej 50 mg/kg w produkcie oznaczonym jako bezglutenowy pn. Iso Zero 100% Whey Protéine, numer partii: 0354, data minimalnej trwałości: 23/01/2026, marki: ERIC FAVRE, pochodzącym z Polski.
 15. powiadomienia alarmowego władz Finlandii z dnia 25.10.2023r., nr 640654 w sprawie stwierdzenia Salmonelli Virchow w mrożonych liściach limonki, 100g, marki BDMP, nr partii: 661135 A, najlepiej spożyć przed: 15/05/2025, pochodzących z Tajlandii.
 16. powiadomienia alarmowego Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 1.12.2023r., nr 648949 w sprawie stwierdzenia obecności zapleśnienia oraz zgnilizny w orzechach laskowych, kraj pochodzenia Gruzja.
 17. powiadomienia informacyjnego Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w celu zwrócenia uwagi nr 41.2022 z dnia 21.12.2022 w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydu – buprofezyny na poziomie $0,025 \pm 0,013$ mg/kg w produkcie pn. Cytryny odmiany Enterdonato, numer partii: 17-13399-01-22, pochodzącym z Turcji (BŻ.RA.420.1234.2022).
 18. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr 2022.24 z dnia 16.12.2022r. w sprawie stwierdzenia wysokiego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych w suplemencie diety pn. HERBS, Tymianek i Podbiał, masa netto: 30g (12 pastylek), numer partii: 31722, data minimalnej trwałości: 09.2024, producent Stella Nutrion Sp. z o.o., ul. Kolejowa 10 a, 23-200 Kraśnik.
 19. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 2022.10 z dnia 28.12.2022r. przekazane przez Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – imidakloprydu ($0,031 \pm 0,016$ mg/kg) w produkcie pn. Soczewica zielona, 500 g, numer partii: 189, najlepiej spożyć przed końcem: 03.2024, kraj pochodzenia: Kanada.
 20. powiadomienia informacyjnego nr 2023.0546 (iRASFF 592319), przekazane przez SCP Finlandii w sprawie stwierdzenia przez konsumenta pleśni w produkcie pn.: Valio PROfeel® protein snack, 150g, raspberry lactose free, kod kreskowy: 6408432201950.
 21. powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi nr 2023.023 z dnia 09.03.2023r. przekazane przez Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. stwierdzenia pogorszenia cech organoleptycznych smak/zapach – dot. produktów pn. Sitko nr 8-13 „186”, kod EAN: 5906074 390120 oraz Nożyk do maszynki nr 8, 86.3107 jednostronny, kod EAN: 5906074, pochodzących z Polski (BŻ.RA.420.170.2023),
 22. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 09.03.2023r., nr 2023.022 w sprawie stwierdzenia występowania zmian organoleptycznych środka spożywczego (potwierdzonych badaniem laboratoryjnym) po użyciu produktu pn. szarpak do maszynki, nadruk o treści S-8/SZ RE – 9108, pochodzącego z Polski (BŻ.RA.420.169.2023).
 23. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań # 610262 w sprawie produktu pn.: Herbata Loyd Earl grey, numer partii: L18102213 A, najlepiej spożyć przed: 12.2023, w którym stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie 240 ± 40 µg/kg, Producent: Mokate S.A. ul. Katowicka 265a 43-450 Ustroń.
 24. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań z dnia 12.05.2023r., nr 22.2023 (iRASFF 611098) Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w sprawie dotyczącej stwierdzenia przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych na poziomie 648 ± 98 µg/kg w środku spożywczym pn.: Rumianek herbatka ziołowa Posti, numer partii: 03.2025/L010, data minimalnej trwałości: 03.2025, producent: Sunny Glow Sp. z o. o., ul. Solec 81B/A-51, 00-382 Warszawa.
 25. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.05.2023r. nr 2023.04 (iRASFF 612327) dot. stwierdzenia obecności

- Salmonella Enteritidis (wykryto Salmonella Enteritidis w 5 z 5 pobranych i zbadanych próbek) w próbce środka spożywczego pn.: KEBAB PREMIUM 100%, marki Besafood, nr partii: 294/PI, data minimalnej trwałości: 22.04.2024, masa netto: 500g, producent: BESA FOOD Sp. z o. o., Ujrzanów 66, 08-110 Siedlce (BŻ.RA.420.403.2023).
26. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.07.2023r. (iRASFF 621977) dot. stwierdzenia obecności nieautoryzowanej nowej żywności: alfosceran choliny (α -GPC) w suplemencie diety z Polski pn. FA Core Plasma.
 27. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Śląskiego Państwowego informacyjnego w celu podjęcia działań Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.07.2023r., nr 621646 dot. stwierdzenia przekroczenia sumy alkaloidów pirolizydynowych w kminie rzymskim mielonym.
 28. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 6.07.2023r., nr 621422 w sprawie stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności alfosceran choliny (α -GPC) w suplemencie diety pn. NAPALM® Pre-contest pumped stimulant free, producent: Fitness Authority® Sp. z o.o., ul. Konna 4, 80-174 Opatów.
 29. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy nr 2023.4643 (nr iRASFF # 619680) w sprawie braku informacji o napromienianiu na etykiecie środka spożywczego pn. „Suplement diety Echinacea”, nr partii B 251352, najlepiej spożyć przed: 31/07/2025, producent: Swanson Health Products, Fargo, ND 58108 United States (BŻ.RA.420.550.2023).
 30. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.06.2023r., nr 26.2023 (iRASFF nr 618867) dot. stwierdzenia obecności kwasu sorbowego na poziomie 1621 ± 162 mg/l w produkcie pn.: Syrop Lipa Malina Kids, 120 ml, numer partii: 010123, termin przydatności do spożycia: 01.2025 r., producent: Direct Pharma Sp. z o.o., ul. Radnickiego 11, 30-498 Kraków, zakład produkcyjny: Direct Pharma Polska Sp. z o. o., Sygnezów 1, 32-020 Wieliczka.
 31. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 30.05.2023r., iRASFF nr 613856 dot. stwierdzenia przekroczenia NDP akryloamid 863 +/- 191 μ g/kg w produkcie pn.: Płatki żytnie Lubella, data minimalnej trwałości: 25.11.2023, numerem partii: L211253LG, w opakowaniach jednostkowych 500g.
 32. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań (iRASFF # 624737) Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie przekroczenia NDP akryloamidu na poziomie 1079 +/- 238 μ g/kg w produkcie „Płatki żytnie Lubella”, najlepiej spożyć przed: 26.11.2023, numer partii: 0332 L211263LG3.
 33. powiadomienia informacyjnego w podjęcia działań Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 02.08.2023r., iRASFF nr 626607 dot. przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędnych amin aromatycznych w produkcie pn.: Łyżka kuchenna, marka: VALDINOX Mistrz w kuchni.
 34. powiadomienia informacyjnego w sprawie stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności alfosceran choliny (α -GPC) w suplemencie diety pn. ALPHA GPC 300 mg, 60 kapsułek z nr partii: 02 2023 oraz datą minimalnej trwałości: 01/2025r. oraz z nr partii: 04 2023 oraz datą minimalnej trwałości: 03/2025r., producenta Medicaline Konrad Malitka, Ostrówiec 150, 05-480 Karczew.
 35. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 23.08.2023r., iRASFF nr 629547 w sprawie suplementu diety pn. „PAC-on Calm, 60 kapsułek”, oznakowanego nr partii: 26AP220301 oraz datą minimalnej trwałości: 03.2024r., który ze względu na skład spełnia kryterium definicji dla produktu leczniczego, zgodnie z opinią Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych WYROBÓW MEDYCZNYCH I PRODUKTÓW BIOBÓJCZYCH.
 36. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań nr iRASFF #626893 w sprawie suplementu diety pn. Allnutrition Alpha GPC, 60 kapsułek, nr partii: AN230232, data minimalnej trwałości: 28.02.2025, w składzie którego zadeklarowano składnik alfosceran choliny (α -GPC), tj. nieautoryzowaną nową żywność.
 37. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 29.08.2023r., iRASFF nr 630430 dot. przekroczenia NDP rtęci ($0,2271 \text{ mg/kg} \pm 0,0318 \text{ mg/kg}$) w suplemencie diety pn. „Creatine”, marki SFD Nutrition, 200 caps., nr partii: 1E3 T00 07 2024, termin przydatności do spożycia 31/07/2024.
 38. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 11.09.2023r., nr iRASFF 632345 w sprawie przekroczenia NDP rtęci w suplementach diety pn. Allnutrition Creatine Muscle Max z Polski.

39. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 12.09.2023r., iRASFF nr 632459 dot. przekroczenia NDP rtęci ($0,236 \pm 0,035$ mg/kg) w suplemencie diety pn. Creatine, marki SFD Nutrition, 250 g, nr partii: 2E3 T24/07 2024, termin przydatności do spożycia 31/07/2024.
40. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 3.10.2023r., iRASFF nr 636275 dot. przekroczenia NDP rtęci ($0,172$ mg/kg) w suplemencie diety pn. AllNutrition Creatine Muscle Max 500 g, marki SFD Nutrition, nr partii: 071.222/12.2024, termin przydatności do spożycia 31/12/2024.
41. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 21.09.2023r., iRASFF nr 634135 dot. przekroczenia NDP rtęci ($0,16 \pm 0,02$ mg/kg) w suplemencie diety pn. Creatine, 200 kapsułek, marki SFD, ul. Zielonogórska 4, 45-323 Opole, nr partii: 04 2024 PE1T00, data minimalnej trwałości 04/2024.
42. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 25.09.2023r. nr iRASFF nr 634636 w sprawie wykrycia Salmonella spp w bazylii pochodzącej z Egiptu.
43. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 3.10.2023r., iRASFF nr 636462 dot. przekroczenia NDP rtęci ($0,384$ mg/kg) w suplemencie diety pn. SFD Creatine 500g, marki SFD Nutrition, nr partii: 081.222/12.2024, termin przydatności do spożycia 31/12/2024.
44. uzupełniającego powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 13.10.2023r., iRASFF nr 638226 dot. suplementu diety SFD Creatine 500g, nr partii 1E3 T 24 z datą minimalnej trwałości 07.2024 firmy SFD S.A., ul. Zielonogórska 4, 45-323 Opole.
45. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.10.2023r., nr #637415, w sprawie stwierdzenia: nieoznakowanego napromieniowania suplementu diety pn. Kompleks Cynamonu, Gymnemy i Morwy, pochodzącego z USA.
46. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 27.09.2023r., iRASFF nr 635138 dot. stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności – mononukleotyd nikotynamidowy (NMN) o czystości 99% w suplemencie diety pn.: „NMN z Resweratolem 300 mg”, 30 kapsułek VEGE, marki ALINESS HEALTH'N'BEAUTY.
47. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań iRASFF # 637669 Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn.: „Balsam Jerozolimski FORTE” suplement diety 200 ml, nr partii: 220803, najlepiej spożyć przed końcem: 082024, producent: Boni Fratres Pharmaceutical Sp. z o.o., ul. Krakowska 50 lok 4, 31-066 Kraków, produktu pn.: „Antinervinum”, nr serii: 220801, termin ważności: 082024 (produkt nie jest suplementem diety) tego samego producenta.
48. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań #637706 Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia wewnątrz opakowania produktu pn. „Balsam Jerozolimski dla dzieci” suplement diety 200 ml, nr partii: 220602, data minimalnej trwałości: 052024, producent: Boni Fratres Pharmaceutical Sp. z o. o., ul. Krakowska 50 lok 4, 31-066 Kraków, butelki z płynem oznakowanym jako produkt leczniczy pn.: Antinervinum, nr serii: 211001, termin ważności 102023, tego samego producenta.
49. powiadomienia uzupełniającego iRASFF nr #641297 Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 27.10.2023r. w związku ze stwierdzeniem składnika niedozwolonego do stosowania w suplemencie diety, tj. 5-HTP w suplemencie diety ALINESS health'n'beauty 5-HTP 200 mg 60 kapsułek, kraj pochodzenia: Polska.
50. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 19.10.2023r., nr 639340 w sprawie wykrycia napromieniania suplementu diety pn. Alliofil Forte o nr partii: 011221, producent: Poznańskie Zakłady Zielarskie "Herbapol" S.A., ul. Towarowa 47/51 , 61-896 Poznań.
51. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań w sprawie wykrycia napromieniania suplementu diety pn. Sylimarol Gastro o nr partii: 010422, producent: Poznańskie Zakłady Zielarskie "Herbapol" S.A., ul. Towarowa 47/51 , 61-896 Poznań.
52. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi WSSE w Gorzowie Wlkp. Nr 2023.7742 (iRASFF 643136) w sprawie wykrycia obecności Salmonella Infantis w 1 z 5 próbek w środku spożywczym pn. Majeranek suszony, marka: Prymat Gastro Line waga: 150.0 g, nr partii 1400164, najlepiej spożyć przed 07.2026, producent: Prymat Sp. z o.o. , ul. Chlebowa 14 , 44-337 Jastrzębie-Zdrój.
53. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 5.12.2023r., nr 649635 w sprawie stwierdzenia obecności nieautoryzowanego

- składnika nowej żywności, tj. indolo-3-karbinolu w suplemencie diety pn.: „INDOLE-3-KARBINOL (I3C) 200 mg” 60 kapsulek, którego importerem jest spółka Savit Sp. z o.o., ul Borkowska 5B, 30-438 Kraków, producent: Now Foods, USA, kraj pochodzenia: USA.
54. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi Warmińsko – Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 22.11.2023r., nr 646585 w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP metylochlorpyryfosu w cytrynach pochodzących z Turcji.
 55. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 8.12.2023r., iRASFF nr 650506 dot. stwierdzenia nieautoryzowanej nowej żywności - serrapeptazy w suplemencie diety pochodzącym z Polski pn. Serrapeptaza 250 000 IU, 60 kapsulek, produkcji Hepatica Sławomir Rasiński, Nasutów 164, 21-025 Niemce.
 56. powiadomienia informacyjnego nr 650880 w związku z wykryciem napromieniania w produkcie suszone jagody goi East Goji (Ningxia) Foodstuff Co., Ltd Manufacturing district of Enhe Town Zhongwei city 755100 China.
 57. pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 10.08.2022r. znak BŻ.SD.442.1170.2022 dot. suplementu diety pn.: LipiActive CH” tabletki.
 58. stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Typhimurium w 25g w badaniach urzędowych wycinków skóry z szyj indyków w 2 próbkach na 5 zbadanych. Producentem kwestionowanej partii mięsa jest zakład INDROL Sp. z o.o. Sp.k. ul. Towarowa 4, 62-065 Grodzisk Wielkopolski.
 59. decyzji wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wadowicach z dnia 17 kwietnia 2023r., nr 2/U/2023/HZZiPU nakazującej spółce KRAKOWSKIE ZAKŁADY ZIELARSKIE HERBAPOL W KRAKOWIE SPÓŁKA AKCYJNA, ul. Chałupnika 14, 31-464 Kraków, wycofanie z obrotu handlowego między innymi produktu pn. „Syrop o smaku czarna porzeczka z witaminą C 5L” o nr partii: 010123, data minimalnej trwałości: 01.2025. W składzie przedmiotowego produktu stwierdzono niedozwolone do stosowania w suplementach diety substancje dodatkowe tj. kwas benzoesowy i jego sole oraz kwas sorbowy i jego sole.
 60. decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie z dnia 13.07.2023r. nakazującej wstrzymanie wprowadzania do obrotu i wycofanie z obrotu produktu pn. „Parazytek” do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Głównego Inspektora Sanitarnego w odniesieniu do ww. produktu.
 61. powiadomienia ACN Powiatowego Lekarza Weterynarii w Łodzi dotyczącego wykrycia bakterii Salmonella z grupy 0:7 (C1) w próbkach skóry z szyi kurczaków, pobranych w ramach nadzoru urzędowego w dniu 26.07.2023r., w Ubojni Drobiu „PIÓRKOWSCY” Jerzy Piórkowski, Koziołki 40, 95-061 Dmosin.
 62. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skarżysku-Kamiennej z dnia 06.09.2023r. znak PIW.IZH.522.01.2023 (wpływ 07.08.2023r.) informującego, że w badaniach mikrobiologicznych skórek z szyjek drobiowych pobranych od drobiu ubitego w dniu 29.08.2023r. (nr partii 02092023) z terminem przydatności 02.09.2023r. przez rzeźnię „Drób-Pol” Piwowarczyk Jadwiga, Piwowarczyk Krzysztof, Piwowarczyk Bartłomiej, Piwowarczyk Adrian, Zagórze78A, 26-140 Łączna - IW 26103903 stwierdzono obecność Salmonella infantis.
 63. pisma Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kielcach z dnia 14.09.2023r. znak PIW.BŻ.5200.22.20.2023 informującego, że w badaniach mikrobiologicznych skórek z szyjnych drobiowych pobranych w zakładzie: PPUH „Kanak, 26-065 Piekoszków ul. Słoneczna 22 stwierdzono obecność Salmonella infantis.
 64. powiadomienia informacyjnego nr 650680 w celu zwrócenia uwagi w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu NDP tebuconazolu ($0,26 \pm 0,13$ mg/kg) w jarmużu.

Ponadto w niżej wymienionych postępowaniach przeprowadzono 4 kontroli sanitarnych interwencyjnych tj.:

1. powiadomienia informacyjnego w celu zwrócenia uwagi nr 627378 wysłanego przez Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu ($6,5$ mg/kg, niepewność wyniku 12%) w produkcie pn. „Szpinak suszony liść mielony w proszku”, numer partii: 183/03/23, data minimalnej trwałości: 02.2025, producent: Witpak Sp. z o.o. Sp. k., ul. Chałubińskiego 13, 25-619 Kielce.
2. przekroczenia NDP sumy alkaloidów pirolizydynowych w produkcie pn. Oregano będącym przedmiotem powiadomienia informacyjnego nr 622850. Przedmiotowe oregano zostało użyte przez firmę „Natalia” Tomasz Cichos, Szyszyńskie Holendry 72, 62-561 Ślesin do produkcji ziół prowansalskich (dwie partie: N26/10/2022, N27/10/2022).
3. powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 7.11.2023r., nr: 643064, w sprawie stwierdzenia przekroczenia NDP pestycydu chloropiryfosu ($0,026 \pm 0,013$ mg/kg) w produkcie pn. Kasza Jaglana.

Ponadto w 2023r. zgłoszono 3 produkty do sytemu RASFF:

1. Dotyczy: sprawozdania z badań nr 553/23/ZZ/N/0779 z dnia 12.07.2023r. wydanego przez Wojewódzką Stację Sanitarno – Epidemiologiczną we Wrocławiu Dział Laboratoryjny Oddział Badania Żywności; Pracownia Badan Chemicznych Żywności Pracownia Analiz Instrumentalnych ul. Marii Curie Skłodowskiej 73/77, 50-950 Wrocław, w wyniku badania stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfos w ilości $0,042 \pm 0,021$ mg/kg w produkcie pn.: Rzodkiewka Klasa I producent: Mieczysław Gaworczyk Zalesica Zachodzie 22, 97-330 Sulejów.
2. Dotyczy: sprawozdania z badań numer LBZ.9051.1.738.2023 z dnia 28.09.2023r. wykonanego przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach ul. Jagiellońska 68, 25-734 Kielce - w wyniku badań w 2 z 5 w w/w próbek wykryto obecność werotoksycznych Escherichia coli (STEC) stwierdzono obecność genu stx2 w produkcie pn.: Tatar wołowy - Wołowy surowy wyrób mięsny gotowy do spożycia Kraina Mięś, termin przydatności do spożycia 27.09.2023r., nr partii 32562 32567 K, masa netto 200g, Wyprodukowano dla: Jeronimo Martins Polska S.A. ul. Żniwna 5, 62-025 Kostrzyn przez SOKOŁÓW S.A. Al. 550-lecia 1, 08-300 Sokołów Podlaski PL 30090201 WE.
3. Dotyczy: sprawozdania z badań nr LLF.9051.2.1546.2023 z dnia 07.12.2023r. wydanego przez Dział Laboratoryjny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Bydgoszczy, 85-031 Bydgoszcz, ul. Kujawska 4, w wyniku badania stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – tebuconazole w ilości $0,088 \pm 0,044$ mg/kg w produkcie pn.: Jarmuż Klasa I, nr partii: 081116JA, producent: OPTIMA Góra Kalwaria ul. Brzozowa 15, 05-530 Góra Kalwaria.

9. Inne działania

W zakresie Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia w związku z realizacją przedsięwzięć podejmowano następujące działania:

- sporządzenie sprawozdania MZ-48 w zakresie nadzoru nad obiektami żywnościowo – żywieniowymi, nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- sporządzenie sprawozdanie MZ-45 z działalności Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia,
- sporządzenie sprawozdania opisowego w zakresie higieny żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- opracowanie informacji w zakresie zagadnień Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia w ramach oceny o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kieleckiego, Kielce,
- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny żywienia w jednostkach systemu oświaty,
- opracowanie sprawozdania opisowego w zakresie oceny zakładów małej gastronomii i zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie letnim,
- opracowanie sprawozdania z realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS”,
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji decyzji wykonawczej Komisji nr 2011/884/UE z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie środków nadzwyczajnych w odniesieniu do niedozwolonego genetycznie zmodyfikowanego ryżu w produktach z ryżu pochodzących z Chin i uchylającej decyzję 2008/289/WE – zmienionej decyzją 2013/287/U,
- opracowanie kwartalnych raportów z realizacji rozporządzenia Komisji (UE) nr 284/2011 z dnia 22 marca 2011 r. ustanawiającego specjalne warunki i szczegółowe procedury dotyczące przywozu przyborów kuchennych z tworzyw poliamidowych i melaminowych pochodzących lub wysłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong,
- opracowanie raportów z realizacji Planu działania z realizacji Porozumienia z dnia 22 grudnia 2020r. w sprawie współdziałania organów PIS, PIORiN oraz IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego,
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wycieczek letniego dzieci i młodzieży,
- opracowanie oceny bloków żywienia funkcjonujących podczas wycieczek zimowego dzieci i młodzieży,
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Weterynaryjnej,
- ocena współpracy organów PIS z organami Inspekcji Farmaceutycznej,
- opracowanie sprawozdania w zakresie wzmożonego nadzoru nad obiektami, których stan sanitarny wymaga poprawy,
- opracowanie sprawozdania z nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- opracowanie sprawozdania w zakresie nadzoru nad substancjami dodatkowymi stosowanymi w produkcji środków spożywczych oraz wprowadzanymi do obrotu,
- opracowywanie sprawozdań dot. wzmożonego nadzoru nad legalnością wprowadzania do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo – żywieniowych w związku z ASF,

- opracowanie raportów z badania tłuszczu przeznaczonych do smażenia,
- opracowanie wykazu podmiotów zarejestrowanych w ramach RHD – powiat kielecki i Kielce,
- opracowanie listy zakładów określonych w § 3 ust. 1 „Porozumienia ramowego z dnia 14.11.2018r. zawartego pomiędzy Świętokrzyskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Świętokrzyskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej”,
- opracowanie raportów ze sprzedaży internetowej suplementów diety, w szczególności pod kątem obecności składników, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety,
- sprawozdanie z produkcji pierwotnej owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także zakładów produkcji produktów gotowych do spożycia,
- opracowanie raportu dot. kontroli w zakładach produkujących i wprowadzających do obrotu żywność bezglutenową,
- raporty z działań przeprowadzonych przez PPIS w związku z ryzykiem przenoszenia wirusa ASF,
- informacja na temat stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/ posiłków,
- sprawozdanie z nadzoru nad zakładami produkującymi żywność w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, chemicznych,
- sprawozdanie w zakresie realizacji planów kontroli w nadzorowanych obiektach żywnościowo – żywieniowych,
- udział w szkoleniach.

WARUNKI HIGIENY PRACY W NADZOROWANYCH OBIEKTACH

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawuje nadzór nad warunkami higieny pracy w 552 obiektach na terenie Miasta Kielce będących w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy. W nadzorowanych w 2023r. zakładach pracy zatrudnionych jest 93 pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia w stężeniach lub natężeniach przekraczających dopuszczalne normy.

W 2023 roku na terenie Miasta Kielce przeprowadzono 162 kontrole w 161 zakładach pracy.

Tabela 14 Ilość zakładów pracy według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2023r.

	Ilość zakładów pracy zatrudniających pracowników			Razem zakładów	Liczba zatrudnionych pracowników
	od 1 - 50	51 - 250	251 i więcej		
Kielce	128	25	8	161	7825

Tabela 15 Narażenie zawodowe pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, w stężeniach lub natężeniach przekraczających dopuszczalne normy w 2023r.

	Liczba zatrudnionych pracowników	ogółem	Liczba narażonych pracowników			
			w tym na:			
			pyły	substancje chemiczne	hałas	wibracja
Kielce	31684	93	3	1	89	-

Wśród zatrudnionych pracowników w zakładach pracy na terenie Miasta Kielce największą grupę stanowią pracownicy narażeni na hałas. Zagrożenie to występuje w zakładach przemysłowych.

W roku sprawozdawczym w wyniku przeprowadzonych kontroli oraz na podstawie wyników pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych w 161 zakładach pracy i wydano ogółem 51 decyzji, w tym: 25 wymierzających opłatę, 26 merytorycznych, zawierających między innymi:

- 9 nakazów dotyczących przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- 7 nakazów dotyczących zorganizowania, bądź poprawy zaplecza socjalno - sanitarnego,
- 1 nakaz dotyczący sporządzenia programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas,
- 9 nakazów dotyczących przeprowadzenia lub uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy,
- 7 nakazów dotyczących doprowadzenia pomieszczeń pracy do stanu zapewniającego bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- 5 nakazów dotyczących zaprowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz wpisywania na bieżąco wyników badań i pomiarów tych czynników do karty badań i pomiarów,
- 3 nakazy dotyczące zaprzestania wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- 7 nakazów dotyczących przedłożenia Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kielcach dokumentacji potwierdzającej zaprzestanie udostępniania produktów biobójczych sugerujących biobójcze działanie, nie posiadających odpowiedniego pozwolenia na obrót,
- 3 nakazy dotyczące sporządzenia lub uzupełnienia spisu stosowanych w działalności gospodarczej substancji i mieszanin niebezpiecznych,
- 4 nakazy dotyczące zaopatrzenia w karty charakterystyki wszystkie stosowane w zakładzie substancje i mieszaniny chemiczne,

- 1 nakaz dotyczący zaprowadzenia rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy,
- 1 nakaz dotyczący zaprowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych w środowisku pracy,
- 1 nakaz dotyczący wycofania z obrotu produktów biobójczych do czasu ich ponownego oznakowania,
- 1 nakaz dotyczący sporządzenia karty charakterystyki zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 5 nakazów dotyczących zakazu wprowadzania na rynek produktów kosmetycznych,
- 2 nakazy dotyczące wycofania z rynku produktów kosmetycznych,
- 1 nakaz dotyczący poinformowania odbiorców produktu biobójczego o wprowadzeniu tego produktu z etykietą nie spełniającą wymagań prawnych,
- 1 nakaz dotyczący listy dystrybucyjnej odbiorcom produktu biobójczego,
- 3 nakazy dotyczące uzupełnienia reklamy produktu biobójczego.

Ponadto:

- w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych w roku 2023 przeprowadzono 5 kontroli – nie stwierdzono nieprawidłowości,
- w ramach nadzoru nad podmiotami udostępniającymi na rynku i stosującymi produkty biobójcze w roku 2023 skontrolowano 23 obiekty - w 7 stwierdzono nieprawidłowości,
- w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi skontrolowano 28 obiektów – w 7 stwierdzono nieprawidłowości.

W 2023 roku przeprowadzono 97 ocen narażenia zawodowego w związku z podejrzeniem chorób zawodowych.

W sprawie chorób zawodowych wydano łącznie 20 decyzje, w tym: 7 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych, 13 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

Wydane decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych dotyczyły następujących chorób:

- 1 przypadek pylicy płuc - pylica krzemowa – poz. 3.1 (suwnicowa)
- 5 przypadków chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw - COVID-19 (opiekun kwalifikowany – 3 os., pielęgniarka – 2 os.),
- 1 przypadek choroby słuchu: obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz- poz. 21 (spawacz),

W porównaniu z rokiem ubiegłym, w 2023 roku liczba chorób zawodowych stwierdzonych u pracowników zatrudnionych na terenie Miasta Kielce zmniejszyła się.

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA

1. Informacje ogólne

Sekcja Nadzoru Przewodniczącego PSSE w Kielcach w 2023r. realizowała zadania z zakresu:

- nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi,
- zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno - sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne,
- nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych,
- zwiększenie wiedzy uczniów szkół średnich nt. szczepień przez podejmowanie działań oświatowych.

Kontrole przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą przeprowadzono w oparciu o: *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022r. poz. 402), Ustawę z dnia 5 grudnia 2008 o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz.U. z 2023r. poz.1284 z późniejszymi zmianami.).*

W 2023r. w związku ze zmniejszeniem liczby osób zakażonych SARS-CoV-2, odwołaniem stanu zagrożenia epidemicznego wywołanego zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2, a tym samym mniejszego zaangażowania w tym obszarze pracowników Sekcji Nadzoru Przewodniczącego, powrócono w pełni do realizacji zadań z zakresu epidemiologii.

W 2023r. na terenie Miasta Kielce pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozostawało 617 działalności leczniczych realizujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

2. Całodobowe świadczenia zdrowotne

- 12 Szpitali w tym 7 jednodniowych,
- 2 Zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- 1 Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- 2 Hospicja.

W 2023r. przeprowadzono 11 kontroli w 2 Szpitalach, z czego 2 kontrole kompleksowe, a pozostałe kontrole sprawdzające. W związku z przeprowadzonymi kontrolami nie wydano decyzji administracyjnych.

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych Szpitali z każdym rokiem poprawia się dzięki licznie prowadzonym pracom modernizacyjno-remontowym. Obserwuje się poprawę stanu sanitarno-technicznego kolejnych komórek organizacyjnych kontrolowanych obiektów, które od kilku lat realizują zadania ujęte w opracowanym programie dostosowawczym, celem spełnienia aktualnych wymogów *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 402).*

Ogniska chorób zakaźnych w placówkach lecznictwa zamkniętego

W 2023r. do PSSE w Kielcach nie zgłoszono żadnego ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową, które wystąpiłoby w placówce lecznictwa zamkniętego zlokalizowanego na terenie miasta Kielce.

3. Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

- 219 Przychodni,
- 14 Laboratoriów Diagnostycznych,
- 23 Zakłady Rehabilitacji Leczniczej,
- 4 inne podmioty lecznicze.

W w/w grupie obiektów przeprowadzono 93 kontrole sanitarne w tym większość to kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń decyzji administracyjnych wydanych w poprzednich latach. W 11 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny w związku z powyższym wydano 11 decyzji administracyjnych.

W 3 placówkach nastąpiła poprawa stanu sanitarno-technicznego i higienicznego poprzez przeprowadzenie w tych placówkach gruntownych prac remontowych związanych m.in. z malowaniem ścian i sufitów, konserwacją mebli oraz wymianą sprzętu medycznego na nowy.

4. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową

- 157 Indywidualnych Praktyk Lekarskich (w tym 146 Indywidualnych Praktyk Lekarzy Dentystów),
- 138 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarskich (w tym 45 Indywidualnych Specjalistycznych Praktyk Lekarzy Dentystów),
- 7 Grupowych Praktyk Lekarskich (w tym 7 Grupowych Praktyk Lekarzy Dentystów),
- 11 Indywidualnych Praktyk Pielęgniarek,
- 3 Grupowe Praktyki Pielęgniarek,
- 24 innych podmiotów leczniczych.

W w/w grupie obiektów przeprowadzono 54 kontrole sanitarne, w trakcie których nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny stwierdzono w 5 placówkach. W związku z powyższym wydano 5 decyzji administracyjnych.

Pomimo prowadzonych prac mających na celu polepszenie stanu sanitarno – technicznego wciąż stwierdza się uchybienia wpływające na negatywną ocenę wielu kontrolowanych podmiotów. Dotyczą one najczęściej: braku prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, zaburzenia funkcjonalności pomieszczeń, zakamienionych baterii przy umywalkach do mycia rąk, braku dozowników z antyseptykiem do rąk, czy braku podajników z ręcznikami jednorazowego użytku, mebli z ubytkami okleiny, ścian i ościeżnic drzwiowych z ubytkami farby, braku zlewu i umywalki do mycia rąk w pomieszczeniu socjalnym.

5. Sterylizacja

Procesy sterylizacji w placówkach działalności leczniczej oraz działalności wykonywanej przez praktykę zawodową, przeprowadzane są we własnych autoklawach lub na podstawie umowy z podmiotem świadczącym usługi w zakresie sterylizacji, które posiadają system zarządzania jakością (ISO lub GMP).

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Tabela 16 – zestawienie wybranych chorób zakaźnych zarejestrowanych w latach 2022 i 2023 (miasto Kielce)

Lp.	Jednostka chorobowa		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2022 roku w Kielcach	Liczba przypadków w 2022 roku w Kielcach	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców 2023 roku w Polsce	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców w 2023 roku w Kielcach	Liczba przypadków w 2023 roku w Kielcach
1	Biegunki	Ogółem	117,47	2 167,29	64	126,14	1 293,10	36
2		u dzieci do lat 2	1 477,39	12,46	23	1 676,58	7,09	13
3	Wirusowe zakażenie jelitowe	Ogółem	149,65	236,83	437	72,02	66,06	121
		wywołane przez rotawirusy	89,16	117,60	217	16,24	8,73	16
		wywołane przez norowirusy	15,44	20,05	37	19,83	30,57	56
4	Zatrucia pokarmowe, w tym wywołane przez:	pałeczki <i>Salmonella</i>	16,30	10,84	20	27,41	10,92	20
		<i>Escherichia coli</i> biegunkotwórcza	0,39	0	0	0,56	4,91	9
5		<i>Clostridium difficile</i>	56,00	59,07	109	56,06	46,41	85
6	Krzusiec		0,99	0,54	1	2,46	1,09	2
7	Płonica		33,09	39,02	72	118,42	154,52	283
8	Ospa wietrzna		449,34	261,76	483	505,70	259,35	475
9	Odra		0,07	0	0	0,10	0	0
10	Różyczka		0,40	0	0	0,69	0	0
11	Wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych inne i nieokreślone		0,78	0	0	1,36	4,91	9

12	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu inne i nieokreślone	0,28	1,08	2	0,38	0,54	1	
13	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ogółem	5,71	2,71	5	7,72	3,27	6	
14	Inwazyjna choroba meningokokowa ogółem	0,30	0	0	0,41	0,54	1	
15	WZW „A”	0,61	0	0	0,55	2,18	4	
16	WZW „C”- przewlekłe i BNO	6,53	0	0	8,26	5,46	10	
17	WZW B	Ostre	0,10	0	0	0,10	0	0
		przewlekłe i BNO	6,44	0	0	8,67	1,63	3
18	Borelioza	45,43	21,68	40	66,96	46,41	85	
19	Kleszczowe zapalenie mózgu	1,17	0,54	1	1,75	0	0	
20	COVID - 19	6 140,39	6 442,12	11 887	900,82	616,99	1 130	

1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W 2023r. w mieście Kielce nie zarejestrowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową:

2. Choroby rzadkie

W 2023r. w PSSE w Kielcach nie odnotowano żadnych przypadków chorób rzadkich.

3. AIDS/HIV

W roku 2023r. nie zarejestrowano przypadków zachorowania na AIDS oraz nie odnotowano zakażenia wirusem HIV.

4. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2023r. zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na kiłę w tym jeden przypadek kiły wrodzonej.

5. Grupa oraz zachorowania grypopodobne

W 2023 roku zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Kielcach 264 zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem antygenowym oraz 91 przypadków potwierdzonych laboratoryjnie testem PCR. W 2022r. zarejestrowano 34 617 przypadków grypy i podejrzeń grypy. Od lipca 2023r. meldunki epidemiologiczne o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę zgłaszane przez placówki medyczne do PIS zostały zastąpione raportami o poradach ambulatoryjnych udzielonych z powodu ostrych infekcji układu oddechowego generowanymi i udostępnianymi przez Centrum e-Zdrowie na podstawie danych sprawozdawczych o jednostkowych świadczeniach udzielonych w POZ.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie jest poddanie się szczepieniom ochronnym przed rozpoczęciem sezonu grypowego.

W 2023r. został wdrożony nadzór epidemiologiczno-wirusologiczny nad grypą oparty na systemie SENTINEL, udział w programie zadeklarowało 3 lekarzy z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Powiatowe Centrum Usług medycznych w Kielcach, ul. Żelazna 35, 25 – 014 Kielce. Prowadzenie zintegrowanego systemu nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą jest istotne w kontekście konieczności pozyskiwania danych dotyczących liczby nowych przypadków podejrzeń i zachorowań na grypę oraz typów wirusa krążących w środowisku.

6. Pozostałe choroby

W 2023r. zarejestrowano 3 przypadki Legionellozy, u jednej kobiety i dwóch mężczyzn. We wszystkich przypadkach osoby były hospitalizowane z objawami zapalenia płuc. W dochodzeniu epidemiologicznym nie udało się ustalić źródła zakażenia. W 2022r. nie odnotowano zachorowań na legionellozę.

W 2023r. podobnie jak w roku 2022 zarejestrowano 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku 0-14 lat. Zachorowanie wystąpiło 4 letniej dziewczynki.

W 2023r. odnotowano 1 przypadek gorączki denga u mężczyzny przebywającego w czasie ostatnich dwóch tygodni przed zachorowaniem na Malediwach oraz 1 przypadek zachorowania na WZW E, które wystąpiło u kobiety. W 2022r. nie odnotowano żadnego przypadku gorączki denga oraz WZW E.

Nie stwierdzono zachorowań na tularamię, dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę, włośnicę, wściekliznę (również wśród zwierząt) i malarię. Brak wyżej wymienionych zachorowań świadczy o właściwym nadzorze, nasileniu oświaty zdrowotnej lub prawidłowym uodpornieniu.

Od 2018r. nie ma na terenie miasta Kielce nosicieli duru brzuszego, tj. osób bez objawów klinicznych z dodatnim wynikiem badania bakteriologicznego w kierunku Salmonella Typhi.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że dane zawarte w Tabeli 16 są danymi wstępnymi, które w toku weryfikacji mogą ulec zmianie.

7. Realizacja Szczepień ochronnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji Programu szczepień Ochronnych (PSO) poprzez dystrybucję preparatów szczepionkowych oraz nadzór nad wykonawstwem szczepień.

Brak zaszczepienia obowiązkowych dawek przyczynia się do zmniejszenia odporności populacyjnej, a co za tym idzie zwiększa ryzyko zachorowań.

Niemniej należy podkreślić, że w chorobach, w których rezerwuarem zarazka jest człowiek, poziom zaszczepienia populacji sięgający 95-98% sprawia, że również osoby nieuodpornione, które nie mogą być poddane szczepieniu (wskutek ciężkich chorób stwierdzonych przez lekarza), korzystają z ochrony jaką daje istnienie powszechnych programów obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepienia chronią społeczeństwo przed ciężkimi, a nawet śmiertelnymi chorobami i ich powikłaniami.

W związku z powyższym w celu propagowania szczepień ochronnych, współpracując z Oddziałem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące szczepień ochronnych wśród młodzieży V liceum Ogólnokształcącego w Kielcach. W w/w spotkaniu wzięło udział 350 uczniów.

Tabela 17 Programy zdrowotne/działania z obszaru szczepień ochronnych planowane/ realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2023r.

Lp.	Gmina	Nazwa programu	Okres realizacji	Cel główny	Adresaci	Zasady udzielania świadczeń w ramach programu
1	Kielce	Program profilaktyki zakażeń meningokokowych na lata 2021 – 2024	31.12.2023	Zaszczepienie dzieci i młodzieży szczepionką przeciw meningokokom typ ACW-135Y oraz dzieci szczepionką przeciw meningokokom typ B w celu wytworzenia swoistych przeciwciał	Dzieci i młodzież	Młodzież urodzona w 2010 roku oraz dzieci urodzone w 2021 i 2022 zamieszkałe na terenie gminy Kielce w podmiotach leczniczych, w których znajduje się karta szczepień
2	Kielce	Program prewencji ospy wietrznej na lata 2021 - 2024	31.12.2023	Zaszczepienie szczepionką przeciw ospie wietrznej w celu wytworzenia swoistych przeciwciał	Dzieci	Dzieci z roczników 2020 i 2021 zamieszkałe na terenie gminy Kielce w podmiotach leczniczych, w których znajduje się karta szczepień
3	Kielce	Program szczepień przeciw grypie na lata 2021 - 2024	31.12.2023	Zaszczepienie szczepionką przeciw grypie w celu wytworzenia swoistych przeciwciał	Osoby dorosłe	Osoby od 55 roku życia zamieszkałe na terenie gminy Kielce

PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Informacje ogólne

W 2023 roku na terenie Miasta Kielce Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach sprawował nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz wypoczynkiem dzieci i młodzieży. Rodzaj i ilość placówek pokazuje tabela 18.

Tabela 18 Ilość i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w ewidencji

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1.	Żłobki / kluby dziecięce	33
2.	Przedszkola	91
3.	Szkoły podstawowe	29
4.	Licea ogólnokształcące	12
5.	Technika	4
6.	Szkoły branżowe	2
7.	Szkoły policealne	6
8.	Zespoły szkół	25
9.	Szkoły specjalne	10
10.	Centrum kształcenia zawodowego	6
11.	Szkoły wyższe	7
12.	Domy studenta	11
13.	Inne	62
Razem		298

W roku 2023 skontrolowano 89 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 76 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży. Ilość i rodzaj placówek skontrolowanych pokazuje tabela 19

Tabela 19 Ilość i rodzaj placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku skontrolowanych w 2022 roku

Lp.	Nazwa placówki	Ilość placówek
1.	Żłobki / kluby dziecięce	30
2.	Przedszkola	21
3.	Szkoły podstawowe	6
4.	Licea ogólnokształcące	2
5.	Technika	1
6.	Szkoły branżowe	0
7.	Szkoły policealne	0
8.	Zespoły szkół	10
9.	Szkoły specjalne	2
10.	Centrum kształcenia zawodowego	1
11.	Szkoły wyższe	1
12.	Domy studenta	5
13.	Bursy	3
14.	Placówki wsparcia dziennego	1
15.	Młodzieżowe domy kultury	1
16.	Międzyszkolne ośrodki sportowe	1
17.	Ogniska pracy pozaszkolnej	1
18.	Inne	3
19.	Wypoczynek dzieci i młodzieży (turnusy)	76
Razem		165

2. Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży

Nadzorem objęto ogół warunków higieniczno-sanitarnych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży.

W celu poprawy warunków techniczno-sanitarnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach wydał 32 decyzje administracyjne, 13 decyzji przedłużających termin wykonania zarządzeń, 30 decyzji wymierzających opłatę oraz 5 decyzji w formie opinii. Zarządzenia decyzji dotyczyły między innymi:

- malowania zniszczonych ścian i sufitów w salach zajęć oraz łazienkach,
- remontu podłóg,
- zapewnienia punktu poboru wody lub zlewu gospodarczego do celów porządkowych,
- zapewnienia bezpieczeństwa w czasie korzystania z obiektów sportowych.

Należy zaznaczyć, że wciąż w obiektach prowadzone jest postępowanie administracyjne z lat ubiegłych mające na celu poprawę warunków techniczno-sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania.

3. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej we wszystkich placówkach nauczania i wychowania jest jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych. W związku z powyższym sprawdzono 89 placówek pod kątem posiadania podłączenia do sieci wodociągowej oraz sposobu odprowadzania nieczystości. Stwierdzono, że wszystkie placówki na terenie miasta Kielce posiadają podłączenie do wodociągu publicznego, a ścieki odprowadzają do kanalizacji publicznej.

Ponadto sprawdzono realizowanie obowiązku zapewnienia bieżącej ciepłej wody we wszystkich umywalkach. W 89 skontrolowanych obiektach zapewniono dostęp do ciepłej bieżącej wody oraz do mydła w płynie, ręczników jednorazowego użytku i papieru toaletowego, środków do dezynfekcji.

4. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach, realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego, systematycznie przeprowadza ocenę dostosowania mebli szkolnych do zasad ergonomii zgodnie z obowiązującą normą. Wyposażenie dla dzieci i młodzieży powinno posiadać certyfikaty potwierdzające zgodność wyrobu z parametrami określonymi w Polskiej Normie lub atest potwierdzający bezpieczeństwo użytkowania produktu. Obowiązek ten nie dotyczy mebli i innych elementów wyposażenia zakupionych przed 1997 rokiem.

Skontrolowano 89 stałych placówek nauczania i wychowania, a dokonane w tym zakresie czynności wykazały, że wszystkie placówki posiadały wyposażenie zgodnie z obowiązującymi wymogami.

W roku 2023 oceniono dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii (do wysokości ciała uczniów), w 8 placówkach (2 szkoły podstawowe i 6 przedszkoli), a wyniki przedstawia tabela 20.

Tabela 20 Ocena dostosowania stanowiska pracy ucznia

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba stanowisk ocenionych	Liczba stanowisk nieodpowiednich
1	8	801	0

5. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W trosce o stan zdrowia uczniów wprowadzony został prawny obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkołach podręczników i przyborów szkolnych. Zbyt duże obciążenie dziecka ciężarem tornistra/plecaka może powodować bóle pleców, sprzyjać kształtowaniu nieprawidłowej postawy ciała w efekcie końcowym prowadzić do skrzywienia kręgosłupa.

W niniejszym zakresie sprawdzono 40 placówek i stwierdzono, że wszystkie zapewniły indywidualne lub zbiorowe miejsce do pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych. Jednakże najwłaściwsze byłoby, aby każdy uczeń posiadał indywidualną szafkę na pozostawienie podręczników i pomocy dydaktycznych w szkole.

Tabela 21 Ocena obciążenia dzieci i młodzieży ciężarem tornistra/plecaka

Lp.	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba uczniów objętych badaniem	Liczba uczniów		
			z niską normą	z wysoką normą	powyżej normy
1	1	135	19	68	48

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego tornister/plecak powinien mieć ergonomiczną, odpowiednio usztywnioną ściankę przylegającą do pleców, a jego ciężar winien być rozłożony symetrycznie, zaś waga bagażu nie powinna przekraczać od 10 do 15 % masy ciała ucznia.

W roku 2023 dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistra/plecaka, w 1 szkole podstawowej, a wyniki badań przedstawiono w tabeli 21. Z pomiarów wagowych ciężaru bagażu i masy ciała uczniów obliczono, że 35,5 % uczniów było obciążonych zbyt ciężkim bagażem w stosunku do ich masy ciała.

Właściwa waga, jak również użytkowanie tornistra/plecaka odgrywa ogromną rolę w utrzymaniu prawidłowej postawy i zapobieganiu skrzywieniom kręgosłupa. W związku z tym wystosowano do dyrektora szkoły pismo informujące o konieczności podjęcia działań oświatowo- edukacyjnych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości.

Należy zatem zwrócić uwagę na obniżanie ciężaru bagażu dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem możliwości pozostawiania pomocy i przyborów szkolnych w placówkach nauczania.

6. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Warunki do prowadzenia zajęć pokazuje tabela 22.

Tabela 22 Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych	Szkoły posiadające sale gimnastyczne lub zastępcze sale ćwiczeń	Brak sal gimnastycznych lub zastępczych sal ćwiczeń
1	22	19	3

W roku 2023 w jednym liceum dobudowano halę sportową z zapleczem sanitarnym. W dwóch szkołach oddano do użytku nowe boiska sportowe.

7. Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole

Na właściwy rozwój ucznia ma wpływ między innymi prawidłowe planowanie nauki i wypoczynku. Plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych, jeżeli specyfika programu nauczania nie sprzeciwia się temu, powinien uwzględniać: potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, potrzebę różnicowania zajęć w każdym dniu, zasadę niełączenia w kilkugodzinne bloki zajęć z tego samego przedmiotu.

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania skontrolowano rozkłady zajęć w 19 szkołach (w tym 6 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 1 technikum i 10 zespołów szkół). W 18 placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W jednym zespole szkół stwierdzono nieprawidłowości dotyczące nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych w ciągu tygodnia – w protokole kontroli wydano zalecenie usunięcia nieprawidłowości.

8. Żywnienie w szkołach

W 2023 roku, w trakcie kontroli sanitarnych w szkołach podstawowych i zespołach szkół, uzyskano informacje dotyczące żywienia i dożywiania dzieci i młodzieży. Dane przedstawia tabela 23.

Tabela 23 Żywnienie i dożywianie dzieci i młodzieży

Lp.	Liczba szkół skontrolowanych, prowadzących dożywianie	Posiłki przygotowywane		Wydawanie ciepłych posiłków (liczba placówek)		Liczba dzieci korzystających		Liczba posiłków dofinansowanych
		na miejscu	dowożone	obiady pełne	obiady jednodaniowe	z obiadów pełnych	z obiadów jednodaniowych	
1	11	4	7	11	0	1 576	0	100

9. Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt

Z uwagi na bezpieczeństwo i higienę korzystania ze szkolnych placów zabaw, boisk i terenów rekreacyjnych przez dzieci i młodzież konieczne jest zabezpieczenie terenu przed dostępem zwierząt, w tym przed zanieczyszczeniem odchodami zwierzęcymi. W tym zakresie przeprowadzono 89 kontroli sanitarnych w obiektach stałych oraz 76 w obiektach sezonowych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2023 na terenie miasta Kielce skontrolowano 76 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży to jest:

- 13 turnusów wypoczynku w formie wyjazdowej, z których skorzystało 519 dzieci,
- 63 turnusy wypoczynku w miejscu zamieszkania, z którego skorzystało 1737 dzieci.

W ramach wypoczynku w miejscu zamieszkania dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie zabaw, zajęć ruchowych bądź treningów oraz wycieczek.

W trosce o bezpieczeństwo uczestników wypoczynku propagowano pożądane zachowania dzieci i młodzieży przez dystrybucję materiałów edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W okresie ferii zimowych i wakacji letnich skontrolowano 76 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno- higienicznego.

11. Żłobki

Pod bieżącym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach znajduje się łącznie 33 żłobki i kluby malucha. W 2023 roku złożono 5 wniosków o wydanie opinii sanitarnej na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych dotyczących żłobków i klubów dziecięcych. Placówki otrzymały pozytywne opinie. W obiektach tych przeprowadzono 30 kontroli sanitarnych.

12. Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kielcach nie stwierdził rażących zaniedbań higienicznych w obiektach objętych nadzorem. Natomiast celem dalszej poprawy warunków sanitarnych i higienicznych należy szczególną uwagę zwrócić na:

- zapewnienie prawidłowych powierzchni użytkowych,
- dalszą poprawę warunków do utrzymania higieny osobistej, poprzez zapewnienie ciepłej bieżącej wody, mydła w płynie i ręczników jednorazowego użytku,
- zapewnienie certyfikowanych / atestowanych mebli i sprzętów dostosowanych do potrzeb użytkowników,
- właściwe natężenie oświetlenia sztucznego oraz prawidłowy dobór barwy światła, zwłaszcza w salach zajęć,
- prawidłowe zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymanie ich w pełnej sprawności użytkowej,
- zapewnienie prawidłowej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poprzez budowę nowych i modernizację istniejących sal gimnastycznych,
- zapewnienie instrukcji bezpiecznego użytkowania pomieszczeń i sprzętu sportowego,
- zapewnienie miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w placówkach w ramach profilaktyki wad postawy w związku z nadmiernym obciążeniem dzieci i młodzieży plecakami.

Z uwagi na stwierdzone duże obciążenie uczniów zbyt ciężkim bagażem w stosunku do ich masy ciała będą prowadzone działania edukacyjne mające na celu uświadamianie uczniom, rodzicom i nauczycielom wynikające z tego powodu zagrożenia powstawania wad postawy. W tym celu dyrektorzy szkół nadal będą informowani o konieczności podjęcia działań oświatowo-edukacyjnych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości.

W związku z interwencjami rodziców odnośnie problemu wszawicy w placówkach oświatowych, nadal będą prowadzone działania edukacyjne w ramach profilaktyki pedikulozy. W czasie kontroli zbierane będą dane dotyczące częstotliwości sprawdzania czystości głowy uczniów pod kątem pedikulozy. Również prowadzona będzie profilaktyka wszawicy podczas kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży.

W czasie kontroli sanitarnych zwracana będzie uwaga na potrzebę mierzenia natężenia oświetlenia sztucznego oraz jakości tego oświetlenia, mając na względzie bezpieczeństwo i zdrowie dzieci i młodzieży. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i korzystać z produktów certyfikowanych.

W części placówek dalszej poprawy wymaga zagospodarowanie i urządzenie boisk sportowych, a także utrzymywanie ich w pełnej sprawności użytkowej.

Nadal w czasie kontroli stanu sanitarnego placówki wymagane będzie niezbędne zaopatrzenie sanitariatów w ciepłą bieżącą wodę, mydło w płynie i ręczniki jednorazowego użytku oraz zapewnienie właściwych środków do dezynfekcji w obiektach.

NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i mają charakter prewencyjny, zmierzający do zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w projektowanych i realizowanych obiektach, a także ochrony zdrowia ludzi przebywających w sąsiedztwie planowanych przedsięwzięć.

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju, a także wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę środowiska, w tym zdrowia ludzi. Dążono do takiego kształtowania struktury przestrzennej oraz przeznaczenia terenów, aby w sposób racjonalny i zrównoważony godzić interesy i potrzeby rozwojowe gminy i jej mieszkańców oraz podmiotów gospodarczych z wymogami ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Przedłożona do zaopiniowania projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami oddziaływania na środowisko zmieniały przeznaczenie terenów rolnych i zieleni nie uporządkowanej na tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz usługowej, intensyfikowały istniejącą zabudowę centrum, jak i chroniły tereny cenne przyrodniczo przed presją inwestycyjną. Celem uzgadnianych planów było uporządkowanie i usankcjonowanie istniejących form zagospodarowania, a nowa zabudowa miała często charakter uzupełniający. Zgodnie z art. 53 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (w związku z art. 64 ust. 1 ustawy planistycznej) decyzję o warunkach zabudowy wydaje się w uzgodnieniu ze wskazanymi tam organami. Jednocześnie do zakresu działania Inspekcji w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy w szczególności uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz projektów decyzji o ustaleniu inwestycji celu publicznego.

Odrębną kwestię w działaniach zmierzających do poprawy stanu sanitarno-higienicznego stanowi opiniowanie i określanie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przy uzgadnianiu przedsięwzięć w ramach procedury przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zwracano uwagę na konieczność zapewnienia ludziom, przebywającym w sąsiedztwie inwestycji, odpowiednich warunków życia poprzez m.in.: zabezpieczenie przed występującą uciążliwością hałasu oraz zabezpieczenie przed wpływem zanieczyszczenia powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych.

Ważną rolę w zapewnieniu zdrowia publicznego odgrywa również prawidłowe zaprojektowanie obiektu budowlanego, a także jego wykonanie. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych sprawdzano czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostaną spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz wszystkich mających zastosowanie przepisach i normach wynikających z Prawa budowlanego. Przy uzgadnianiu dokumentacji projektowych oceniano rozwiązania proponowane przez projektantów w aspekcie zagwarantowania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi poprzez zastosowanie m.in. prawidłowej funkcji oraz warunków techniczno-użytkowych pomieszczeń, właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, właściwego oświetlenia oraz prawidłowej wymiany powietrza w projektowanych pomieszczeniach.

Pracownicy pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dokonują również odbiorów obiektów zgłoszonych przez inwestorów w myśl art. 56 ustawy Prawo budowlane lub ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wśród odbieranych obiektów jak co roku najliczniejszą grupę stanowią obiekty żywienia – sklepy spożywcze, restauracje oraz obiekty małej gastronomii. Zgłaszano również do odbioru gabinety lekarskie, żłobki, przedszkola, pomieszczenia dydaktyczne, obiekty biurowe oraz przemysłowe. Czynności odbiorowe mają na celu zapewnienie, aby nowy obiekt został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwego stanu sanitarno-higienicznego tj. prawidłowego układu funkcjonalnego, właściwej wymiany powietrza, właściwego oświetlenia, wody o parametrach odpowiadających jakości wody do spożycia, prawidłowej gospodarki ściekami i odpadami. Stwierdzić należy, że część obiektów, których zakończenie realizacji zostało zgłoszone nie spełniało wszystkich wymagań z zakresu wymagań sanitarno-higienicznych. Często obiekty nie były przygotowane do odbioru z uwagi na trwające w nich prace budowlano-wykończeniowe. Niejednokrotnie wydanie pozytywnej opinii możliwe było dopiero po wyeliminowaniu przez inwestorów nieprawidłowości i uchybień stwierdzanych w trakcie oględzin obiektów. Po dokonaniu odbioru nadzór nad obiektem przejmuje właściwa sekcja nadzoru bieżącego.

W ramach prowadzonych w 2023 roku postępowań oraz uzgodnień w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na szczególną uwagę zasługują: oględziny inwestycji celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego w nowo realizowanych obiektach: służby zdrowia, żywienia, oświaty, zakładów pracy oraz obiektów usługowo-handlowych (w tym kontrole w trakcie realizacji i odbiory obiektów).

Profilaktyka inwestycyjna ma na celu zapobieganie negatywnym skutkom wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi na etapie planowania, projektowania i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych. Celem zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest zapewnienie na etapie planowania

zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w obiektach w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów, w tym szczególnie mogących pogorszyć stan środowiska, nie powodowały zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

Zestawienie działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023r.:

1. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe)

W roku sprawozdawczym 2023 wydano 2 opinie sanitarne uzgadniające przedsięwzięcia na etapie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska.

- „Budowa zakładu przetwarzania i recyklingu odpadowego kruszywa, w tym zanieczyszczonego tłucznia kolejowego na bazie dwóch płyt bioremediacyjnych oraz metodą mycia i płukania”, planowanego do realizacji w Kielcach przy ul. Długiej 34, działka ewid. nr 1/21 obręb 0008.

2. Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska

Ogółem wydano 22 opinie dotyczące zapytania o potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażami podziemnymi w rejonie ul. Warszawskiej oraz ul. gen. W. Sikorskiego w Kielcach”, planowanego do realizacji na działkach nr ewid. 630/2, 629/4 i 2643/6 obręb 0007.
- Montaż 2 linii lakierniczych na terenie zakładu Megaterm Plus Sp. z o.o., przy ulicy Skrajnej 86 w Kielcach.
- Budowa 23 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej na działkach nr ewid. 62, 64 oraz 27 budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej na działce nr ewid. 66, obręb 0012, w rejonie ul. Ciekockiej w Kielcach” woj. Świętokrzyskie.
- Budowa zespołu 10 budynków mieszkalnych wielorodzinnych z garażami podziemnymi, w tym jeden budynek z usługami oraz budowa murów oporowych przy ul. Działkowej w Kielcach, na działkach nr ewid. 562/10, 562/11, 562/12, 562/13, 562/14, 562/15, 562/16, 562/17, 562/18, 562/19, 562/20, 562/21, 562/22, 562/23, 562/24, 562/25, 562/26, 562/27, 562/28, 562/29, 562/3, 562/30, 562/31, 562/32, 562/33, 562/34, 562/35, 562/36, 562/37, 562/38, 562/4, 562/5, 562/6, 562/7, 562/8, 562/9, 564/1, 564/2, 564/3, 564/4, 567/10, 567/11, 567/12, 567/13, 567/14, 567/15, 567/16, 567/17, 567/18, 567/19, 567/20, 567/21, 567/22, 567/23, 567/24, 567/25, 567/26, 567/27, 567/3, 567/4, 567/5, 567/6, 567/7, 567/8, 567/9, 571/10, 571/11, 571/12, 571/13, 571/14, 571/15, 571/16, 571/17, 571/18, 571/19, 571/20, 571/21, 571/22, 571/23, 571/24, 571/25, 571/26, 571/27, 571/28, 571/29, 571/3, 571/4, 571/5, 571/6, 571/7, 571/8, 571/9, 573/10, 573/11, 573/12, 573/13, 573/3, 573/4, 573/5, 573/6, 573/7, 573/8, 573/9, 574/3, 574/4, 574/5, 574/6, 574/7, 574/8, 574/9 obręb 0009.
- Budowa naziemnego magazynu paliwa o łącznej pojemności 7.000 litrów i maksymalnej ilości magazynowanego paliwa 6.650 litrów na potrzeby istniejących agregatów prądotwórczych stanowiących rezerwowe źródło zasilania obiektu teletechnicznego w energię elektryczną na części działki ewidencyjnej nr 345/2, obręb 0017, gmina Kielce, powiat Kielce, woj. Świętokrzyskie.
- Zwiększenie ilości zbieranych i transportowanych odpadów, wraz z ich prasowaniem i odzyskiem oraz zbieranie elektroodpadów w celu przekazania do przetworzenia”, dz. nr ew.: 5/48, 5/52, 5/62 Obręb 0005 Kielce, województwo świętokrzyskie.

3. Opinie dotyczące dokumentacji projektów budowlanych

W roku sprawozdawczym 2023 wydano 5 opinie o projekcie budowlanym. Wśród powyższych obiektów na szczególną uwagę, zasługują:

- Budowa i remont sieci wodociągowej na Osiedlu Barwinek w Kielcach – etap I.
- Remont pomieszczeń II piętra w budynku MSWIA w celu ich przystosowania do wykonywania zabiegów endoskopowych, ul. Wojska Polskiego 51, 25-375 Kielce.
- Rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach o sale porodowe z salą do cięć cesarskich wraz z niezbędną infrastrukturą, ul. Grunwaldzka 45, 25-736 Kielce.

4. Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2023r. przeprowadzono 74 kontroli obiektów. Pośród dopuszczonych do użytkowania na uwagę zasługują następujące przedsięwzięcia:

- Budynek magazynowo - produkcyjny z częścią biurowo-socjalną w ramach zadania inwestycyjnego pod nazwą „Budowa Parku Logistycznego” na dz. Nr ewid. 1/16, 1/18 oraz 1/5, 1/13, 1/36, 1/37 w obr. 0010 przy ul. Robotniczej w Kielcach,

- Budynek biurowo-socjalny, węzeł do produkcji mieszanek drogowych, ul. Ściegiennego, Kielce,
- Rozbudowa istniejącego budynku hotelowego o część usługową mieszczącą: kryte baseny, zewnętrzną wieżę startową ze zjeżdżalniami, pokoje hotelowe i parking podziemny wraz z częściową przebudową budynku istniejącego na terenie obejmującym działkę nr ewid. 449 w obr. 0023 przy ul. W. Szczepaniaka w Kielcach, (kontrola dotyczy rozbudowanych pomieszczeń w/w budynku hotelowego piętra IV oraz części rekreacyjnej na dachu),
- Teatr Lalki i Aktora KUBUŚ, ul. Zamkowa 1 w Kielcach - prowadzenie robót budowlanych przy obiekcie zabytkowym, położonym w Kielcach przy ul. Zamkowej wraz z jego nadbudową, przebudową i rozbudową, umożliwiającą korzystanie z zabytku w sposób zapewniający trwale zachowanie jego wartości poprzez zmianę sposobu użytkowania na potrzeby Teatru Lalki i Aktora „Kubuś”,
- Pracownia Tomografu Komputerowego ŚCO w Kielcach, ul. Artwińskiego 3, Kielce,
- Budynek technologiczny kotłowni gazowej wodnej, gazowej parowej, węzła cieplnego, ul. Artwińskiego, Kielce,
- Budynek na potrzeby kotłowni gazowej wodnej, grupowego węzła cieplnego wraz z pomieszczeniem obsługi oraz infrastrukturą techniczną – zewnętrzną instalacją wodociągową i elektryczną, w ramach zadania „Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlano-instalacyjnych związanych z wymianą źródeł ciepła dla Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach” na działce nr ewid. 390/13, obręb 0015, przy ul. Grunwaldzkiej w Kielcach,
- "Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny Głównego Urzędu Miar (ŚKLGUM)" w Kielcach zlokalizowany na działkach nr 1492/7, 1492/17 (przed podziałem części działki 1492/8), 1492/18 (przed podziałem części działki 1492/8), 1492/19 (przed podziałem części działki 1492/8), 1496/2, 1496/5, 1497/2, 1497/4, 1498/4, 1498/5, 1498/6, 1498/9, 1499/2, 1500/2, 1500/4, 1501/2, 1501/4, 1502/2, 1502/5, 1507/1, 1508, 1509, 1510/1 (przed podziałem części działki 1510), 1510/2 (przed podziałem części działki 1510), 1517/111 (przed podziałem części działki 1517/110) obręb 0024 przy ul. Wrzosowej w Kielcach – Etap I (Campus GUM składa się z następujących budynków: biurowego OT i laboratoryjnych: L1, L2/L4, L7, L10, L11, budynku warsztatu: WR, budynku śmietnika, stacji Trafo oraz magazynu),
- Sala gimnastyczna z zapleczem i salami dydaktycznymi I LO, ul. Ściegiennego, Kielce,
- Rozbudowa siedziby Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej, Aleja Na Stadion, Kielce,
- Hala Sportowa z zapleczem i dodatkowymi pomieszczeniami dydaktycznymi wraz z zewnętrznymi instalacjami: wod-kan., c.o., wentylacji mechanicznej, gazu i elektrycznymi przy I Liceum Ogólnokształcącym im. S. Żeromskiego w Kielcach na terenie obejmującym działki nr ewid. 24/12, 24/14, 24/10, 24/9, 24/1, 24/16 w obr. 0024 przy ul. ks. P. Ściegiennego w Kielcach.
- Przebudowa dworca kolejowego Kielce przy Pl. Niepodległości 1, działka nr ewid. 1/50 w obrębie ewid. 0016, jednostka ewidencyjna 266101_1 Kielce.
- Budynek biurowo-administracyjny wraz z częścią transmisyjną oraz budową 13 stanowisk postojowych naziemnych na dz. nr ewid. 15/8 w obr. 0023 przy ul. ks. P. Ściegiennego w Kielcach.

5. Kontrole w trakcie realizacji inwestycji

W roku 2023 dokonano 5 kontrole w trakcie realizacji inwestycji.

6. Inne opinie

W roku 2023 wydano 80 opinie w innej formie.

7. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

W roku 2023 w ramach strategicznej oceny na środowisko wydano 3 uzgodnienia zakresu stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz opinii projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Tabela 24 Informacja dotycząca nowych inwestycji w Mieście Kielce za 2023r.

	Zapytania o konieczności sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko i jego zakres	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania obiektów	Kontrole w trakcie realizacji inwestycji	Opinie w innej formie	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
Miasto Kielce	22	2	5	74	9	80	3

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działania w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, prowadzone przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Kielcach, w 2023 roku, były zgodne z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025.

Oddział Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej prowadzi wielokierunkową działalność oświatowo – zdrowotną skierowaną do placówek oświatowo - wychowawczych, placówek służby zdrowia, a także szeroko pojętego środowiska lokalnego. W jej zakresie podejmowano działania wynikające z kalendarium obchodów Dni Zdrowia, realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, interwencje nieprogramowe oraz informacyjne kampanie zdrowotne.

POGRAMY EDUKACYJNE

1. „Trzymaj Formę” – ogólnopolski program edukacyjny

Celem programu, skierowanego do uczniów klas V - VIII szkół podstawowych, jest edukacja w zakresie kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 16 szkół podstawowych (6 szkół z terenu Kielc), a edukacją objęto 1548 uczniów i 495 rodziców.

2. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat.

Do II edycji programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 19 przedszkoli (15 z terenu Kielc). Zasięgiem programu objęto 1417 dzieci przedszkolnych i 715 rodziców.

3. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program jest skierowany i realizowany w grupie dzieci 5 – 6 letnich, a jego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony ich zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

W roku szkolnym 2022/2023 program był realizowany w 23 przedszkolach i szkołach podstawowych (20 przedszkoli z Kielc). Działaniami w zakresie realizacji programu objęto 1392 dzieci przedszkolnych i 521 rodziców.

4. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program edukacyjny „Bieg po zdrowie” skierowany jest do uczniów z IV klas szkół podstawowych (grupa wiekowa 9 - 10 lat), a jego cele skupiają się głównie na:

- opóźnieniu lub zapobieganiu inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży;
- pokazaniu atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego;
- zwiększaniu wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów;

W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 746 uczniów klas IV z 31 szkół podstawowych (7 szkół kieleckich) oraz 513 rodziców.

5. Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W ramach realizacji programu profilaktyki HIV/AIDS prowadzono działania informacyjne wśród młodzieży szkolnej i w środowisku lokalnym.

W Państwowym Liceum Szkół Plastycznych w Kielcach przeprowadzono 3 prelekcje dot. profilaktyki HIV/AIDS wśród młodzieży – 75 osób. Włączono się także w realizację XX edycji szkolnego konkursu „Moja wiedza o AIDS” w V Liceum Ogólnokształcącym w Kielcach.

Założenia medialnej kampanii informacyjnej HIV/AIDS promowano poprzez zamieszczenie kampanii HIV/AIDS na stronie internetowej PSSE w Kielcach

6. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program został opracowany w ramach projektu KIK/68 i dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy) przez młodzież ze szkół ponadpodstawowych. W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 1381 uczniów z 10 szkół ponadpodstawowych (7 szkół z Kielc).

7. Wojewódzki program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program jest skierowany do uczniów klas I - III szkoły podstawowej. Jego celem jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie.

W roku szkolnym 2022/2023 działaniami w zakresie realizacji programu objęto 1851 uczniów z 33 szkół podstawowych i 126 rodziców (10 szkół kieleckich).

8. Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program przeznaczony dla uczniów starszych klas szkół podstawowych. Jego celem jest zapobieganie paleniu tytoniu przez młodzież szkolną oraz zwiększenie świadomości na temat zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu.

W roku szkolnym 2022/2023 program zrealizowano w 26 szkołach podstawowych (7 szkół kieleckich), a edukacją objęto 2154 uczniów i 119 rodziców.

9. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” ma na celu stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) u młodych ludzi. Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 16 szkół ponadpodstawowych (10 szkół kieleckich), a zasięgiem objęto 1460 uczniów i 554 rodziców.

10. Program Podstępne WZW

Program edukacyjny „Podstępne WZW” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Celem programu „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 12 szkół ponadpodstawowych (8 szkół kieleckich) a zasięgiem objęto 1202 uczniów i 601 rodziców.

11. Program „Znamię! Znam je?”

Program edukacyjny „Znamię! Znamię?” skierowany jest dla uczniów szkół ponadpodstawowych, a jego celem jest zwiększenie świadomości młodych ludzi nt. czerniaka oraz budowanie odpowiedzialnych, prozdrowotnych postaw wśród młodzieży.

W roku 2022/2023 do realizacji programu przystąpiło 11 szkół ponadpodstawowych (7 szkół kieleckich), a zasięgiem objęto 1002 uczniów i 233 rodziców.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. Światowy Dzień bez Tytoniu/ Światowy Dzień Rzucania Palenia 2023

Celem Światowego Dnia bez Tytoniu oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, używaniem nowatorskich wyrobów tytoniowych jak i konsekwencjami używania papierosów elektronicznych.

Zdjęcie 1 Stoisko PSSE w Kielcach podczas imprezy szkolnej w V LO

W ramach obchodów **Światowego Dnia bez Tytoniu**, obchodzonego corocznie 31 maja, w V Liceum Ogólnokształcącym w Kielcach zorganizowano stoisko edukacyjne gdzie poza poradami antytytoniowymi udzielano informacji nt. szczepień ochronnych, zdrowego stylu życia (w tym poradnictwa antytytoniowego) oraz prowadzono pomiary tlenku węgla u pełnoletnich osób palących i uczniów mających kontakt z osobami palącymi. Zagadnienia związane ze szkodliwym wpływem palenia papierosów i używania elektronicznych wyrobów tytoniowych poruszano także podczas 2 prelekcji dla 40 osób z Centrum Kształcenia Zawodowego w Kielcach.

W ramach obchodów **Światowego Dnia Rzucania Palenia** przeprowadzono 5 prelekcji na temat szkodliwości palenia tytoniu i używania e-papierosów w V Liceum Ogólnokształcącym w Kielcach. W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach wspólnie z IV Komisariatem Policji w Kielcach zorganizowano spotkanie edukacyjne dot. szkodliwości palenia tytoniu dla uczniów VII Liceum Ogólnokształcącego w Kielcach. Przeprowadzono także 3 prelekcje dot. szkodliwości palenia dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 9 w Kielcach.

2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”

Zasadnicze działania prowadzone w ramach akcji profilaktycznej miały za zadanie zwrócenie uwagi na istotny problem zażywania przez młodzież substancji psychoaktywnych – „dopalaczy” i zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie ich destrukcyjnego wpływu na zdrowie.

Zdjęcie 2 Zajęcia edukacyjne dot. profilaktyki uzależnień z przedstawicielami Ośrodka „San Damiano” dla uczniów X LO w Kielcach

W ramach realizacji działań edukacyjnych, współpracując z funkcjonariuszami IV Komisariatu Policji w Kielcach, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień „San Damiano” w Chęcinach oraz nauczycielami i pedagogami szkolnymi przeprowadzono 40 prelekcji dot. profilaktyki uzależnień (w tym dopalaczy) i zachowań ryzykownych młodzieży. W zajęciach wzięło udział 1305 uczniów starszych klas szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych. Prowadzono też działania skierowane do społeczności lokalnej polegające na dystrybucji materiałów edukacyjnych podczas akcji informacyjnych na turnusach wypoczynkowych w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

3. Światowy Dzień Zdrowia 2023

W ramach Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano 2 prelekcje dla uczniów klas VI -VII w Szkole Podstawowej Nr 23 w Kielcach, które dotyczyły zasad zdrowego stylu życia. W zajęciach wzięło udział 50 uczniów

4. Akcja zimowa 2023

W ramach akcji zimowej w świetlicach środowiskowych, wspólnie z przedstawicielami kieleckiej Policji zorganizowano spotkania edukacyjne dot. bezpieczeństwa zdrowotnego podczas wycieczki zimowego.

Prowadzono też dystrybucję materiałów oświatowo - edukacyjnych dot. zdrowego stylu życia, palenia tytoniu, wszawicy podczas zimowego wycieczki dla dzieci i młodzieży na 57 turnusach wycieczkowych dla 1743 dzieci. Działania były prowadzone przy współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

Zdjęcie 3 Zajęcia edukacyjne z udziałem funkcjonariuszy z Komisarjatu III Policji w Kielcach dla dzieci korzystających z zimowych półkolonii w DK Białogon w Kielcach

5. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2023

W okresie wakacyjnym przeprowadzono prelekcje dla podopiecznych kieleckich klubów młodzieżowych „Wolna Strefa”, dzieci przebywających na półkoloniach, organizowano także spotkania dla uczniów szkół dot. bezpieczeństwa. Działania w ramach akcji letniej były wspierane przez IV Komisarjat Policji w Kielcach. W spotkaniach edukacyjnych dot. zdrowotnego bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wycieczki wzięło udział 426 osób.

Zdjęcie 4 Wakacyjne zajęcia edukacyjne z Policją i Inspekcją Sanitarną dla podopiecznych Klubu „Wolna Strefa” Barwinek

Broszury „Zdrowe i bezpieczne wakacje” - zwiększające bezpieczeństwo dzieci, opaski odblaskowe oraz kolorowanki „Myję ręce bo wiem więcej” i „Kleszczowanki” rozdawano dzieciom uczestniczącym w zajęciach prozdrowotnych.

Ponadto, w ramach działań związanych z realizacją akcji letniej „Zdrowe wakacje 2023” prowadzono rozdawnictwo materiałów informacyjno - edukacyjnych, ulotek i broszur zawierających treści z zakresu przestrzegania zasad zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa zdrowotnego podczas wakacyjnego wycieczki wśród uczestników 138 turnusów wycieczkowych w placówkach letniego wycieczki dzieci i młodzieży, obozach i koloniach (liczba odbiorców - 5647 os.). Zadanie prowadzono we współpracy z Sekcją Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Kielce.

Promocja zdrowego stylu życia

W ramach realizacji działań w zakresie zdrowego stylu życia prowadzono spotkania edukacyjne i warsztaty, których odbiorcami były dzieci i młodzież. Zorganizowano 39 prelekcji dla 1063 osób (uczniów szkół podstawowych i podopiecznych świetlic środowiskowych), których tematyka dotyczyła aktywnego i zdrowego stylu życia, przestrzegania zasad higieny osobistej i unikania czynników chorobotwórczych.

• Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

W 2023 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wznowił kampanię informacyjną „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood. Celem kampanii było uświadomienie konsumentom jak istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności odgrywa nauka, a jej kluczowym przesłaniem jest zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych i pewnych wyborów żywieniowych.

Informacje dot. realizacji kampanii zamieszczono na stronie PSSE w Kielcach.

Profilaktyka chorób nowotworowych

Z okazji obchodów Światowego Dnia Walki z Rakiem, przedstawiciele Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Kielcach włączyli się w realizację działań profilaktycznych, prowadzonych w ramach Białej Soboty w Świętokrzyskim Centrum Onkologii. Uczestników akcji zachęcano do zdrowego trybu życia: wykonywania regularnych badań profilaktycznych, zwiększenia spożywania warzyw i owoców w diecie oraz aktywności fizycznej jako profilaktyki antynowotworowej. W akcji wzięło udział 150 osób. W ramach profilaktyki czerniaka zorganizowano 4 spotkania edukacyjne dla uczniów klas VI -VIII Szkoły Podstawowej nr 28 w Kielcach – 120 uczniów.

Zdjęcie 5 Stoisko PSSE w Kielcach podczas obchodów Światowego Dnia Walki z Rakiem w Świętokrzyskim Centrum Onkologii

Promocja szczepień ochronnych

Podczas Dnia Otwartej Szkoły w V Liceum Ogólnokształcącym w Kielcach utworzono stoisko edukacyjne promujące zasadność szczepień ochronnych, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dot. profilaktyki szczepień oraz udzielano informacji nt. szczepień przy współpracy kierownika Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE Kielce. W akcji wzięło udział 350 osób.

Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach przygotowano wystawę tematyczną na korytarzu PSSE Kielce dostępną dla pracowników oraz osób odwiedzających stację.

Zdjęcie 6 Wystawa plakatów na korytarzu PSSE w Kielcach

Zapobieganie zatruciom pokarmowym w tym zatrucia grzybami

Zorganizowano 3 spotkania edukacyjne dla uczniów szkół podstawowych: (Szkoła Podstawowa nr 28 w Kielcach oraz Szkoła Podstawowa nr 23 w Kielcach), podczas których dzieci poznawały czym są grzyby, uczyły się rozróżniania wielu zebranych gatunków grzybów jadalnych od grzybów niejadalnych i trujących, jak też omawiano z nimi zasady bezpiecznego grzybobrania. W spotkaniach edukacyjnych wzięło udział 90 uczniów.

Zdjęcie 7 Zajęcia o grzybach w SP 28 w Kielcach

Ponadto, podczas organizowanych akcji, spotkań edukacyjnych z dziećmi i młodzieżą szkolną, imprez oraz festynów prozdrowotnych realizowano działania których tematyka dotyczyła:

Profilaktyki antytytoniowej

Profilaktyki uzależnienia od alkoholu

Profilaktyki chorób zakaźnych wywoływanych przez kleszcze (KZM, borelioza).

Przestrzegania zasad higieny.

Profilaktyki wszawicy.

Podsumowanie

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach w 2023 roku skierowana była na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie chorobom, w tym zakaźnym i zawodowym.

Realizowano zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska
- higieny pracy w zakładach pracy
- higieny procesów nauczania i wychowania
- higieny wypoczynku i rekreacji
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku
- higieniczno sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Wykonanie zadań polegało na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej oraz oświatowo-zdrowotnej.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska

- W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi monitorowano zaopatrzenie ludności w wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, które jest zadaniem własnym gminy, a prowadzone jest przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne. Są one zobowiązane zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny oraz należytą jakość dostarczanej wody zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2023 poz. 537 z późniejszymi zmianami).
- Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska nadzorowali jakość wody ciepłej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie badania pałeczek *Legionella Sp.*, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).
- Oceniano stan sanitarny miejscowości, tras, obiektów turystycznych po sezonie letnim 2023r.
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami świadczącymi usługi związane z udostępnianiem solarium na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach, zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017r. poz. 2111),
- Sprawowano nadzór sanitarny nad obiektami MSWiA w zakresie prawidłowości i efektywności nadzoru nad warunkami sanitarno-technicznymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

W zakresie Sekcji Nadzoru Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych

- Prowadzono nadzór nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz importowanej/eksportowanej, z uwzględnieniem sprzedaży internetowej, w tym żywnością prozdrowotną (środkami spożywczymi objętymi obowiązkiem powiadamiania o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. suplementami diety, żywnością dla określonych grup, żywnością wzbogaconą), materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz żywnieniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.
- Prowadzono działania w ramach systemu ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF oraz AAC (Augmentative and Alternative Communication).
- Prowadzono nadzór nad zakładami produkcyjnymi w zakresie spełnienia kryteriów mikrobiologicznych.
- Opracowano i realizowano „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” na 2023r.
- Prowadzono nadzór nad jakością żywienia pacjentów w szpitalach oraz dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.
- Monitorowano system TRACES-NT.
- Prowadzono nadzór nad produkcją pierwotną, rolniczym handlem detalicznym, w tym podmiotami wprowadzającymi na rynek owoce miękkie i warzywa zielone, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
- Opracowano sprawozdanie z realizacji „Planu działania na rok 2023” dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z PIORiN, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej.

- Prowadzono nadzór nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogacanych, na etapie produkcji, importu i obrotu, z uwzględnieniem żywności wprowadzanej na rynek poprzez sprzedaż internetową.
- Prowadzono nadzór nad sprzedażą internetową suplementów diety, w szczególności zawierających substancje i składniki, które nie powinny być stosowane w składzie ww. środków spożywczych, określone w uchwałach Zespołu ds. Suplementów Diety działającego przy Radzie Sanitarno – Epidemiologicznej.
- Uczestniczono w szkoleniach dla pracowników Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych Powiatowych Stacji Sanitarno - Epidemiologicznych z uwzględnieniem obszarów zawartych w „Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności PIS w 2023r.”.
- Prowadzono nadzór nad zakładami, których stan wymaga poprawy.
- Wzmocniono nadzór nad zakładami małej gastronomii i żywienia zbiorowego zamkniętego, zlokalizowanymi w miejscowościach turystycznych, w szczególności w okresie wzmożonego ruchu turystycznego.
- Wprowadzono dane/ aktualizowano bazy danych obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się pod nadzorem PIS.

W zakresie Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska Pracy

- Prowadzono nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników wykonujących prace związane z narażeniem na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy.
- Prowadzono nadzór nad podmiotami udostępniającymi na rynku i stosującymi produkty biobójcze.
- Prowadzono nadzór nad produktami kosmetycznymi.
- Prowadzono nadzór nad prekursorami narkotyków w ramach realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

W zakresie Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego

- Celem działalności sekcji była ochrona zdrowia ludzkiego poprzez nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych (PSO), analizę i ocenę sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie wytycznych GIS wynikających z bieżącej sytuacji epidemiologicznej, przeprowadzanie wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych oraz podejmowanie czynności mających na celu ograniczenie szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych,

W ramach tych działań:

- zaktualizowano „Plan działania przeciwepidemicznego w sytuacjach kryzysowych”
- uczestniczono w pracach zespołów zarządzania kryzysowego.
- prowadzono stały monitoring sytuacji epidemiologicznej.
- kontynuowano nadzór nad chorobami zakaźnymi objętymi obowiązkiem zgłaszania, sporządzano kwartalne raporty o wybranych chorobach odzwierzcących i czynnikach chorobotwórczych.
- monitorowano sytuację w zakresie zakażeń meningokokowych.
- prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłaszania.
- sporządzono ocenę stanu sanitarnego zakładów opieki zdrowotnej.
- opracowano raport o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych.
- nadzorowano pracę Zespołów Kontroli Zakażeń Zakładowych w zakresie opracowywania ognisk zakażeń szpitalnych.
- opracowano roczne sprawozdanie z wykonawstwa szczepień ochronnych.
- sporządzono kwartalne sprawozdanie ze zużycia preparatów wielodawkowych, kwartalne sprawozdanie z nadzoru nad kartami uodpornienia.
- sporządzono zamówienie na preparaty szczepionkowe na 2024 rok.
- opracowano roczne sprawozdanie w zakresie zagadnień ddd i sterylizacji.
- przygotowywano dwutygodniowe, miesięczne, kwartalne i roczne sprawozdania ze zgłoszeń chorób zakaźnych.
- prowadzono nadzór epidemiologiczny nad ozdrowieńcami i nosicielami zakaźnych schorzeń jelitowych.
- realizacja zadań wynikających ze zgłoszeń zachorowań na SARS-CoV-2.

W ramach działalności Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży

- Dokonano oceny warunków higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w placówkach wypoczynku - z uwzględnieniem zapewnienia prawidłowych powierzchni użytkowych w tych obiektach.
- Dokonano oceny przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Monitorowano zaopatrzenie placówek oświatowych w ciepłą bieżącą wodę oraz środki do utrzymania higieny.
- Dokonano oceny posiadania certyfikatów dla mebli i sprzętu sportowego, a także stanu sanitarnego infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.
- Dokonano analizy dostosowania mebli szkolnych (stoły, krzesła) do wymogów ergonomii.
- Dokonano pomiarów wagowych tornistrów/plecaków i oceny obciążenia nimi uczniów szkół podstawowych.
- Monitorowano zapewnienie uczniom możliwości pozostawienia podręczników/przyborów szkolnych w placówkach.
- Opracowano sprawozdanie z przygotowania i przebiegu wypoczynku zimowego i letniego.

W zakresie Sekcji Nadzoru Zapobiegawczego podejmowano działania:

- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- opiniowania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- wydawania opinii w sprawach potrzeby przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub realizowanych ze środków UE,
- opiniowania warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lub realizowanych ze środków UE,
- uzgadniania dokumentacji projektowych (kompletny projekt budowlany) dotyczących budowy obiektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- kontroli budów i obiektów budowlanych w trakcie budowy,
- kontroli obiektów związanych z zamiarem przystąpienia do użytkowania,
- prowadzenia zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,
- sporządzania corocznej oceny stanu sanitarnego miasta i powiatu,
- spełnienia warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń, urządzeń, zakładów i obiektów nowopowstałych, a w szczególności: aptek, zakładów opieki zdrowotnej, gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej, położnych i pielęgniarek, hoteli, pensjonatów, obiektów sakralnych, obiektów szkolnych i sportowych, gabinetów kosmetycznych, fryzjerskich i tatuażu, szkół, przedszkoli, punktów przedszkolnych, żłobków, domów opieki społecznej, hospicjów,
- wydawania opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i zrealizowanych inwestycji, których realizacja jest wspomagana przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz przez Powiatowy i Miejski Urząd Pracy ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej jak i środków budżetowych. Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmowała przede wszystkim uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- oceny zgodności realizacji robót z zaopiniowaną przez Organy Inspekcji Sanitarnej i rzeczoznawców dokumentacją.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia ludziom zdrowych warunków życia w miejscu ich zamieszkania i pobytu (m. in. w aspekcie wartości normatywnych, stężeń i natężeń czynników szkodliwych określonych w obowiązujących przepisach prawa dotyczących środowiska życia ludzi), przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego nadzoru zapobiegawczego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zwracały uwagę na:

- oddzielenie obszarów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe od obszarów przemysłowych, w celu ograniczenia niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości i ilości,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym szczególnie niebezpiecznych) w sposób nie zagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- zabezpieczenie ludzi przed uciążliwością związaną z hałasem (miejska komunikacja, zakłady usługowe, przemysłowe, itp.), poprzez zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, takich jak np. pasy zieleni, okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej, odległość od terenów zabudowanych,
- zabezpieczenie ludzi przed wpływem zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez uciążliwe zakłady, poprzez zastosowanie odpowiednich urządzeń pochłaniających substancje szkodliwe dla zdrowia,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, poprzez zastosowanie m.in. odpowiednich i bezpiecznych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych, a także zapewnienie prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń z punktu widzenia wymagań sanitarno-higienicznych,
- zapewnienie odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych osobom zatrudnionym w zakładach pracy.

W zakresie Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej

Prowadzona działalność dotyczyła realizacji programów edukacyjnych i akcji profilaktycznych, których odbiorcami była społeczność lokalna, dzieci przedszkolne, uczniowie szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych oraz ich rodzice.

W placówkach oświatowych na terenie Kielc główny kierunek działań skupiony był na kontynuacji programów edukacyjnych dotyczących:

- profilaktyki antytytoniowej
- programu Trzymaj Formę!
- programu „ARS, czyli jak dbać o miłość?”
- profilaktyki zakażeń wirusem HPV – Wybierz Życie – Pierwszy Krok
- profilaktyki zakażeń wirusami HBV i HCV- Podstępne WZW
- profilaktyki czerniaka – Znamię! Znam je?
- profilaktyki HIV/AIDS

Dodatkowo realizowano przedsięwzięcia w zakresie interwencji nieprogramowych (m.in. działania antytytoniowe, profilaktyka używania substancji psychoaktywnych, w tym „dopalaczy”, promocja zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka chorób zakaźnych i pasożytniczych) oraz wynikających z zapotrzebowania związanego z aktualną sytuacją epidemiologiczną.

Spis Tabel

<u>Tabela 1</u> Wodociągi o produkcji 10 001 – 100 000 m ³ /dobę (parametry i ocena jakości wody).....	5
<u>Tabela 2</u> Nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.....	7
<u>Tabela 3</u> Ocena sanitarna zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej	9
<u>Tabela 4</u> Inne obiekty użyteczności publicznej	10
<u>Tabela 5</u> Magazynowanie, transport, sposoby i miejsca utylizacji odpadów medycznych.....	13
<u>Tabela 6</u> Miejsca prania bielizny szpitalnej, zakładu opiekuńczo leczniczego oraz hospicjum i innych	15
<u>Tabela 7</u> Wykaz decyzji administracyjnych wydanych w 2023r.	17
<u>Tabela 8</u> Liczba obiektów objętych nadzorem w 2023r. według rodzaju prowadzonej działalności w porównaniu z 2022r.....	19
<u>Tabela 9</u> Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/ na terenie miasta w 2023r.	19
<u>Tabela 10</u> Liczba obiektów produkcji żywności ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji na terenie miasta w 2023	20
<u>Tabela 11</u> Liczba obiektów obrotu żywnością ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu obrotu żywnością na terenie miasta w 2023	21
<u>Tabela 12</u> Liczba obiektów żywienia zbiorowego otwartego ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego na terenie miasta w 2023r.....	22
<u>Tabela 13</u> Liczba ocenionych zakładów na podstawie arkusza oceny zakładu żywienia zbiorowego zamkniętego w 2023r.....	23
<u>Tabela 14</u> Ilość zakładów pracy według wielkości zatrudnienia skontrolowanych w 2023r.	34
<u>Tabela 15</u> Narażenie zawodowe pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, w stężeniach lub natężeniach przekraczających dopuszczalne normy w 2023r.	34
<u>Tabela 16</u> – zestawienie wybranych chorób zakaźnych zarejestrowanych w latach 2022 i 2023 (miasto Kielce) ..	38
<u>Tabela 17</u> Programy zdrowotne/działania z obszaru szczepień ochronnych planowane/ realizowane i finansowane przez jednostki samorządu terytorialnego w 2023r.	41
<u>Tabela 18</u> Ilość i rodzaj stałych placówek nauczania i wychowania w ewidencji	42
<u>Tabela 19</u> Ilość i rodzaj placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku skontrolowanych w 2022 roku	42
<u>Tabela 20</u> Ocena dostosowania stanowiska pracy ucznia	43
<u>Tabela 21</u> Ocena obciążenia dzieci i młodzieży ciężarem tornistra/plecaka	43
<u>Tabela 22</u> Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.....	44
<u>Tabela 23</u> Żywnienie i dożywianie dzieci i młodzieży	44
<u>Tabela 24</u> Informacja dotycząca nowych inwestycji w Mieście Kielce za 2023r.	48

Spis Treści

WSTĘP	3
I. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA I CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ.....	4
1. Wprowadzenie.....	4
2. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	4
2.1 Wodociągi o produkcji ≤ 100 m ³ /dobę	4
2.2 Wodociągi o produkcji 101 – 1 000 m ³ /dobę	4
2.3 Wodociągi o produkcji 1001 – 10 000 m ³ /dobę	4
2.4 Wodociągi o produkcji 10 001 – 100 000 m ³ /dobę.....	5
2.5 Inne podmioty zaopatrujące w wodę	6
2.6 Ujęcia powierzchniowe	6
2.7 Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	6
3. Nadzór nad jakością wody ciepłej.	6
3.1 Badania ciepłej wody w podmiotach wykonujących stacjonarną i całodobową działalność leczniczą. ..	6
3.2 Nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego.	7
4. Wnioski.....	7
II. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	8
1. Wprowadzenie	8
2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń.....	8
2.1 Ustępy publiczne	8
2.2 Obiekty pomocy społecznej (oraz inne jednostki pomocy społecznej pozarządowej)	8
2.3 Obiekty hotelarskie.....	8
2.4 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne świadczące łącznie więcej niż jedną usługę	9
2.5 Obiekty komunikacji publicznej.....	10
2.6 Cmentarze.....	10
2.7 Domy przedpogrzebowe	10
2.8 Inne obiekty użyteczności publicznej	10
2.9 Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli (nie dotyczy), baseny kąpielowe	11
3. Wnioski.....	11
III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	12
1. Szpitale	12
1.1 Zaopatrzenie w wodę.....	12
1.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	12
1.3 Gospodarka bielizną szpitalną	15
1.4 Prosektoria, postępowanie ze zwłokami osób zmarłych.....	16
2. Szpitale Uzdrawiskowe Sanatoria	16
3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) oraz praktyki zawodowe.....	17
3.1 Zaopatrzenie w wodę.....	17
3.2 Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	17
3.3 Gospodarka bielizną	17
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH.....	19
Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów	20
1. Obiekty produkcji żywności	20
2. Obiekty obrotu żywnością	21
3. Obiekty żywienia zbiorowego otwartego	22
4. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego	23
4.1 Stołówki pracownicze.....	23
4.2 Bufety przy zakładach pracy.....	23
4.3 Bloki żywienia w szpitalach	24

4.4	Bloki żywienia w domach opieki społecznej.....	24
4.5	Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	24
4.6	Stołówki szkolne.....	24
4.7	Stołówki w bursach i internatach.....	25
4.8	Stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach	25
4.9	Przedszkola.....	25
4.10	Stołówki studenckie.....	25
4.11	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych.....	25
4.12	Inne zakłady żywienia	26
4.13	Zakłady usług cateringowych	26
5.	Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	27
6.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.....	27
7.	Działania związane z oceną jakości zdrowotnej importowanych środków spożywczych, dozwolonych substancji dodatkowych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością dokonywaną w miejscu docelowego przeznaczenia w 2023r.	27
8.	Działania podejmowane w związku z powiadomieniami w systemie RASFF	27
9.	Inne działania.....	32
WARUNKI HIGIENY PRACY W NADZOROWANYCH OBIEKTACH.....		34
DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA.....		36
1.	Informacje ogólne.....	36
2.	Całodobowe świadczenia zdrowotne.....	36
3.	Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	36
4.	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	37
5.	Sterylizacja	37
SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH		38
1.	Choroby szerzące się drogą pokarmową.....	40
2.	Choroby rzadkie.....	40
3.	AIDS/HIV.....	40
4.	Choroby przenoszone drogą płciową.....	40
5.	Grupa oraz zachorowania grypopodobne	40
6.	Pozostałe choroby.....	40
7.	Realizacja Szczepień ochronnych.....	40
PLACÓWKI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY		42
1.	Informacje ogólne.....	42
2.	Stan sanitarny budynków, w których funkcjonują placówki dla dzieci i młodzieży	43
3.	Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.....	43
4.	Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży	43
5.	Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne	43
6.	Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	44
7.	Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole.....	44
8.	Żywnienie w szkołach	44
9.	Zabezpieczenie piaskownic przed dostępem zwierząt.....	45
10.	Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży	45
11.	Żłobki.....	45
12.	Podsumowanie.....	45
NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY		46
Zestawienie działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2023r.:.....		47

1. Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania (decyzje środowiskowe).....	47
2. Postępowanie na etapie zapytania o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska.....	47
3. Opinie dotyczące dokumentacji projektów budowlanych	47
4. Odbiory obiektów, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych	47
5. Kontrole w trakcie realizacji inwestycji.....	48
6. Inne opinie	48
7. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko.....	48
PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA.....	49
POGRAMY EDUKACYJNE.....	49
1. „Trzymaj Formę” – ogólnopolski program edukacyjny	49
2. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli	49
3. Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”	49
4. Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”	49
5. Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.....	50
6. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.....	50
7. Wojewódzki program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”.....	50
8. Wojewódzki program „Znajdź właściwe rozwiązanie”	50
9. Program profilaktyki raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok” – program wojewódzki	50
10. Program Podstępne WZW	50
11. Program „Znamię! Znam je?”.....	50
INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE.....	50
1. Światowy Dzień bez Tytoniu/ Światowy Dzień Rzucania Palenia 2023	50
2. Profilaktyka używania środków zastępczych – „nowych narkotyków”	51
3. Światowy Dzień Zdrowia 2023	51
4. Akcja zimowa 2023	52
5. Akcja letnia „Zdrowe wakacje” 2023	52
Promocja zdrowego stylu życia.....	52
Profilaktyka chorób nowotworowych	53
Promocja szczepień ochronnych	53
Europejski Tydzień Wiedzy o Antybiotykach.....	53
Zapobieganie zatruciom pokarmowym w tym zatrucia grzybami.....	53
Podsumowanie.....	54
Spis Tabel.....	58